

Fundacja Pomocy Dzieciom Poszkodowanym
w Wypadkach Komunikacyjnych „WRÓĆ”

**Sprawozdanie
z działalności
fundacji
za rok 2010**

Spis treści

Sprawozdanie merytoryczne.....	2
Informacje podstawowe	3
Informacje ogólne o Fundacji	4
Cele statutowe Fundacji	5
Realizowane Programy.....	7
Hipoterapia	7
Kadra Ośrodka hipoterapii	10
Nasze konie	10
Koncepcja Halliwick	12
Mini ZOO	14
Wakacje dzieciom	14
Ośrodek Rehabilitacji Edukacji Wychowania.....	16
Zajęcia indywidualne i grupowe z nauczycielem-terapeutą	18
Zajęcia logopedyczne.....	18
Rehabilitacja w OREW.....	19
Wypożyczalnia sprzętu	21
Projekty, Programy, Konkursy, Szkolenia	21
Widoczní = Bezpieczni.....	22
Bezpłatne szkolenia i kursy zrealizowane w roku 2010.....	25
Integracja sensoryczna	25
Koncepcja Halliwick	26
Watsu	27
Metoda Ackermanna.....	27
NDT – Bobath	28
PNF	29
ICT – w komunikacji z osobami niepełnosprawnymi	29
Wykaz kursów i szkoleń, ukończonych w 2010r. przez pracowników fundacji „WRÓĆ”.....	33
Kadra Projektu „Pomorski Rehabilitant XXI wieku”	34
Kadra i pracownicy Fundacji	38
Kadra OREW Fundacji „WRÓĆ” w Jezierniku	39
Wolontariusze.....	40
Darczyńcy pieniędzy i rzeczowi Fundacji „Wróc”	43
Darczyńcy 1% w 2010 roku.....	43
Osiągnięcia i nagrody Fundacji.....	43
Plany na przyszłość.....	44
Walne zebranie Fundacji	45
Sprawozdanie Finansowe	47
Kalendarium	50

Sprawozdanie merytoryczne

Informacje podstawowe

Dane Fundacji

Nazwa: Fundacja Pomocy Dzieciom Poszkodowanych w Wypadkach Komunikacyjnych „WRÓĆ”

Siedziba: Jantar

Adres: ul. Gdańska 1, 82-103 Stegna

Data wpisu do KRS: 03.09.2002

KRS: 0000129427

REGON: 192778182

NIP: 579-19-82-343

Rada Fundacji

Przewodniczący Rady Fundacji:

Lek. Med. Hieronim Wagner zam. Elbląg ul. Kajki 5

Członkowie Rady:

Kazimiera Włodarska zam. Gdańsk ul. Beniowskiego 68/70/8

Janina Wagner zam. Elbląg ul. Kajki 5

Zarząd Fundacji

Prezes Zarządu:

inż. Maciej Włodarski zam. Jantar ul. Gdańska 1

Zespół Kontroli

Katarzyna Jasińska zam. Sopot ul. Łokietka 47d/24

Anna Kanurska zam. Kujanki 66

Wiesława Górecka zam. Starkowa Huta 2

Informacje ogólne o Fundacji

Fundacja Pomocy Dzieciom Poszkodowanym w Wypadkach Komunikacyjnych „WRÓĆ” rozpoczęła działalność we wrześniu 2002 roku.

Została zarejestrowana w Sądzie Rejonowym w Gdańsku VII Wydz. Gospodarczy KRS pod numerem: 0000129427, numer identyfikacyjny Regon: 192778182.

Fundacja powstała z inicjatywy Pani Kazimieri Włodarskiej, której wnuczka Ola została głęboko, wielorako niepełnosprawna w wyniku wypadku komunikacyjnego. Fundację tworzą rodzice, rodziny, przyjaciele i bliscy dzieci poszkodowanych w wypadkach komunikacyjnych.

Fundacja ma status Organizacji Pożytku Publicznego.

Pracą Fundacji kieruje społecznie jednoosobowy Zarząd, przy również społecznym zaangażowaniu trzyosobowej Rady Fundacji. Od 2005 roku zespół ten jest wspomagany przez kilkusobowy Dział Programów i Szkoleń.

Największymi Partnerami działań Fundacji w roku 2010 byli: Pomorski Oddział Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Ministerstwo Edukacji Narodowej, Urząd Marszałkowski w Gdańsku oraz Powiatowy Urząd Pracy w Nowym Dworze Gdańskim.

Jest nam ogromnie miło, że od roku 2008 Programy Fundacji znalazły uznanie, pomoc i wsparcie w finansowaniu ze strony tak potężnej Instytucji jaką jest PFRON. Fakt, że Fundacja skupia grono rodziców i opiekunów głęboko niepełnosprawnych dzieci, dysponujących ogromnym doświadczeniem i realną wiedzą w zakresie potrzeb swych podopiecznych, zbliża nas i łączy we wspólnym działaniu.

W roku 2010 mieliśmy przyjemność rozpocząć realizację najważniejszego dla naszej społeczności, dwuletniego Projektu w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytet VIII – „Regionalne kadry Gospodarki”, Działanie 8,1 – „rozwój pracowników i przedsiębiorstw w Regionie”, Poddziałanie 8.1.1. – „Wspieranie rozwoju kwalifikacji zawodowych i doradztwa dla przedsiębiorstw”: **„Pomorski Rehabilitant XXI wieku”**.

FUNDACJA współpracuje ściśle z londyńską YMCA i jej Dyrektorem Andrzejem Łowczyńskim, z International Halliwick Association reprezentowanym przez Panią Beryll Kelsey z Wielkiej Brytanii, z Fundacją „Zielony Liść” z Torunia oraz z Kaszubską Fundacją Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych „Podaruj Trochę Słońca”.

W roku 2010 kontynuowaliśmy współpracę ze Starostwem Powiatowym w Nowym Dworze Gdańskim, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Gdańskim, Radą Gminy Ostaszewo Firmą EUROSZKOLENIA, partnerem naszych projektów Unijnych, a także z WTZ Marzęcino, WTZ Nowy Dwór Gdański, Szkolnym Ośrodkiem Wychowawczym w Nowym Dworze Gdańskim i wieloma Organizacjami działającymi na rzecz Osób niepełnosprawnych, dla których Ośrodek Hipoterapii w Jantarze był miejscem uatrakcyjnienia pobytów rehabilitacyjnych nad polskim morzem.

Cele statutowe Fundacji

- działanie na rzecz osób niepełnosprawnych, a w szczególności sprawowanie opieki nad osobami niepełnosprawnymi, dziećmi i młodzieżą,
- udzielanie pomocy społecznej, w tym pomocy finansowej, pomocy medycznej i rehabilitacji osób niepełnosprawnych; w szczególności ofiar wypadków komunikacyjnych,
- organizacja rehabilitacji, edukacji, wypoczynku, rekreacji, sportu i aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych,
- prowadzenie działalności edukacyjnej wśród dzieci i młodzieży związanej z przepisami ruchu drogowego i bezpieczeństwa na drodze,

- promocji zatrudnienia i aktywizacji zawodowej osób pozostających bez pracy i zagrożonych zwolnieniem z pracy,
- propagowanie krajoznawstwa, wypoczynku dzieci i młodzieży,
- inne działania dobroczynne w zakresie działalności charytatywnej, ochrony i promocji zdrowia.

Celem naszych działań jest zapewnienie naszym podopiecznym, osobom niepełnosprawnym w tym dzieciom i młodzieży poszkodowanej w wypadkach komunikacyjnych życia godnego, pełnego sensu i radości. Wspieranie Ich w drodze rehabilitacji leczniczej, społecznej, także poprzez tworzenie miejsc, gdzie niepełnosprawne dzieci i młodzież mogą czuć się bezpiecznie, w otoczeniu pełnym akceptacji, prawdziwej integracji i miłości.

Dzięki współpracy z Radą Gminy Ostaszewo i Wójtem tej Gminy, Fundacja w drodze bezpłatnej dzierżawy użytkuje od 2008 roku budynek po szkole podstawowej w Jezierniku. Zrealizowano tam Projekt Fundacji – Ośrodek Rehabilitacyjno Edukacyjno Wychowawczy – miejsce edukacji i rehabilitacji głęboko niepełnosprawnych dzieci powiatu Nowy Dwór Gdański i ościennych.

Przy tradycyjnej już pomocy Gospodarstwa Rolnego WUFLOR, Fundacja korzysta nieodpłatnie z rozległych terenów zielonych, zabudowań gospodarczych, pomieszczeń i sprzętu.

W Jantarze prowadzony jest ośrodek Hipoterapii i Rekreacji Konnej dla Osób Niepełnosprawnych, gdzie tworzone jest przyjazne miejsce dla „naszych dzieci”, organizowane są dla dzieci wakacje, dzięki którym mają wspaniały kontakt z przyrodą – morzem, plażą, lasem i zwierzętami.

Od kwietnia 2004 roku Fundacja posiada status Organizacji Pożytku Publicznego. Umożliwiło to rozszerzenie prowadzonej działalności społecznie użytecznej w sferze zadań publicznych, takich jak: działania na rzecz osób niepełnosprawnych, krajoznawstwa, edukacji oraz wypoczynku dzieci.

Realizowane Programy

Fundacja realizuje swoje cele statutowe poprzez:

Hipoterapia

We współpracy z licencjonowanymi hipoterapeutami realizujemy program zgodny z zaleceniami Polskiego Towarzystwa Hipoterapeutycznego.

W 2010 roku dzięki realizacji Programu PFRON Zlecenie Zadań Konkurs nr 1, zajęcia hipoterapii objęły ponad 108 dzieci i młodzieży z województwa pomorskiego, dodatkowo w okresie letnim 36 dzieci z terenu całego kraju, spędzających wakacje w Jantarze.

W gronie naszych podopiecznych są:

- dzieci poszkodowane w wypadkach komunikacyjnych,
- dzieci z Ośrodków Rehabilitacji Edukacji I Wychowania,
- podopieczni Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym,
- dzieci i młodzież niepełnosprawna spędzająca wakacje na terenie Mierzei Wiślanej i Ośrodka Fundacji,
- uczniowie szkół życia, dzieci o indywidualnym trybie nauczania, dzieci kierowane przez lekarzy i poradnie, podopieczni Ośrodków Szkolno Wychowawczych,
- uczestnicy zajęć w Warsztatach Terapii Zajęciowej w Marzęcinie, Nowym Dworze Gdańskim,

- podopieczni Fundacji „Zielony Liść”.

Bezpłatne zajęcia prowadzone są w okresie roku szkolnego od Poniedziałku do Piątku w godzinach 10 – 14, wymagane jest skierowanie od lekarza.

Podopieczni Fundacji uczestniczą w zajęciach hipoterapeutycznych zgodnie z Kano-nem Hipoterapii opracowanym przez Fundację „Hipoterapia” z Warszawy, której do-konania i osiągnięcia stanowią dla nas wzór i sposób realizacji prawidłowej rehabilita-cji poprzez Hipoterapię.

W roku 2010 realizowana była:

1. fizjoterapia na koniu,
2. psychopedagogiczna jazda konna,
3. terapia z koniem,
4. nauka jazdy konnej dla niepełnosprawnych,
5. zajęcia korekcyjno - rozwijające przy pomocy konia , realizowane z małymi dziećmi.

Rozrasta się Ośrodek Hipoterapii, odwiedza nas coraz więcej gości z terenu całej Pol-ski. W okresie letnim zatrudniamy czterech – pięciu Instruktorów i Hipoterapeutów, którym asystuje co najmniej czterech Asystentów osób Niepełnosprawnych. Ilość ka-dry Ośrodka rozrasta się do ponad 20 osób. Szef Stajni, mgr Mirosław Cimek kontynu-je wypracowane przez swych poprzedników dobre praktyki organizacji i funkcyj-onowania Ośrodka.

Aktualnie posiadamy 18 koni w tym 9 koni do Hipoterapii – siedem koni huculskich, szczególnie przydatnych w hipoterapii, Konika Polskiego i Haflingera. Mamy stały kontakt ze środowiskiem lekarzy i terapeutów. Prowadzimy regularne codzienne bezpłatne zajęcia rehabilitacyjne, wspiera nas w formie konsultacji i wskazań dla dzieci, Pani dr med. Hanna Preis, specjalista rehabilitacji leczniczej.

Fundacja przy pomocy pozyskanych środków z Akcji 1%, dofinansowaniu z PFRON oraz wsparcia finansowego przekazanego przez członków Ford Eskort Fanklub dokonała w 2010 roku kolejnego zakupu, czwartego już samochodu tym razem typu AUTOBUS, 18 miejscowego, przystosowanego do przewozu dzieci niepełnosprawnych w tym 6 na wózkach inwalidzkich. Autobus umożliwia codzienne dotarcie do Ośrodka Hipoterapii i Ośrodka Rehabilitacji dzieciom niepełnosprawnym z okolicznych miejscowości.

Zajęcia Hipoterapii i jazdy konnej dla niepełnosprawnych możemy prowadzić niezależnie od pory roku i pogody, nasza ogrzewana gazem, kryta ujeżdżalnia jest też wspólnym miejscem wspólnych zabaw, współzawodnictwa oraz integracji dzieci i młodzieży.

W 2010 roku korzystając z atrakcyjnego położenia naszego Ośrodka prowadziliśmy nadal zajęcia Hipoterapii na plaży łącząc je z elementami Talasoterapii i Sylwoterapii.

Kadra Ośrodka hipoterapii

- **Szef Stajni 2010** - Pan mgr Mirosław Cimek, Instruktor Jazdy Konnej, Pedagog, Informatyk,
- Pani mgr Marta Cichoń Instruktor Jazdy Konnej, lekarz weterynarii,
- Pani Izabella Bogudzińska Instruktor Jazdy Konnej, Hipoterapeuta, terapeuta Halliwick,
- Pani Anna Panaszak , Instruktor Jazdy Konnej, Hipoterapeuta,
- Pan Jonasz Kanurski, student psychologii, Asystent Hipoterapeuty,
- Pan Piotr Łuczak, Asystent Hipoterapeuty.

Nasze konie

Pierwsze konie kupiliśmy w roku 2002, do dziś z ogromną cierpliwością i wręcz zrozumieniem noszą na swoich grzbietach naszych podopiecznych, dając im nowe odczucia i doznania, a także szansę jaką w hipoterapii wszyscy poszukujemy.

Dzięki życzliwości, wrażliwości i przyjaznych gestów ludzi takich jak: Państwo Wrabec, Wołujewicz, Andryka, Góreckich stajnia rozrastała się w imponującym tempie, przybywały nowe konie, cieszyliśmy się prezentami, które w krótkim czasie niosły radość i kolejne szanse naszym podopiecznym.

Ośrodek w Jantarze jest już Ośrodkiem profesjonalnym, w pełni wyposażonym, z liczną, kompetentną kadrą, z krytą ujeżdżalnią, z cudownymi wyselekcjonowanymi i wychowanymi końmi. Stał się przedsięwzięciem dużej skali, jego utrzymanie, dbanie o dobre samopoczucie naszych podopiecznych, o dobrostan koni wymaga ogromnego wysiłku organizacyjnego, finansowego i ciągłej systematycznej ciężkiej pracy.

Aktualnie stajnia liczy 18 koni, oto one:

Nektor – 9 letni wałach rasy huculskiej, gniadosrokaty, kupiony przez Fundację w roku 2002, hipoterapia i jazda rekreacyjna.

Papa – 8 letni wałach rasy huculskiej, ciemnogniadosrokaty, kupiony w 2002 roku dla Fundacji przy zaangażowaniu i ogromnej pomocy Pani Małgorzaty Wrabec i pracowników Firmy Ernst & Young, ulubieniec dzieci – hipoterapia.

Okoń – 8 letni wałach rasy huculskiej, maści myszatej, kupiony dla Fundacji w roku 2002 przez Pana Marka Wołujewicza, idealny koń, nie pozbawiony temperamentu - hipoterapia.

Kubuś – 13 letni wałach rasy huculskiej, gniadosrokaty, kupiony przez Fundację w roku 2006, koń do hipoterapii, bardzo spokojny i przyjazny, koń niski i bardzo mocny.

Hafi – 11 letni wałach rasy Haflinger, izabelowaty, kupiony i użyczony Fundacji w roku 2006, koń do hipoterapii dla młodzieży, wybitnie spokojny.

Rytm – 9 letni wałach rasy SP, ciemnogniady, w 2006 roku użyczony Fundacji, koń bardzo wysoki, ulubieniec młodzieży, koń o wybitnym spokoju i zrównoważeniu, jazdy rekreacyjne.

Daryl – 9 letni wałach wielkopolski, skarogniady, kupiony i użyczony Fundacji w 2007 roku, koń dla Integracyjnego Klubu Jazdy Konnej.

Cygan – 7 letni wałach – Typu szlachetnego, kary, kupiony i użyczony Fundacji w 2007 roku, koń dla Integracyjnego Klubu Jazdy Konnej, koń przyuczony do zaprzęgu w parze z Majką.

Majka – 6 letnia klacz – Typu szlachetnego, kara, kupiona i użyczona Fundacji w 2007 roku, koń dla Integracyjnego Klubu Jazdy Konnej, koń przyuczony do zaprzęgu w parze z Cyganem.

Wabanka II – 4,5 letnia klacz rasy śląskiej, skarogniada, użyczona Fundacji w roku 2007, aktualnie ujeżdżana i przygotowywana do pracy z dorosłymi podopiecznymi Fundacji. Wabanka dnia 26 stycznia 2009 roku urodziła piękne źrebię – któremu nadano imię „Brendy”.

Brendy – ur. 2009, kara klacz rasy śląskiej. Cóрка Wabanki.

Wydma – ur. 2009, kasztanowata klacz rasy huculskiej.

Wiktor – Przygotowywana do pracy z hipoterapii i w rekreacji. Szybko się uczy i niebawem dołączy do ulubieńców dzieci. Kupiona do Fundacji razem z córką Wydumą w 2009r.

Gracja – użyczona Fundacji w roku 2010

Narczy – ur. 2005, gniady wałach rasy huculskiej. Kupiony dla Fundacji w 2009 roku. Bardzo miły i energiczny konik.

Popis – ur. 2008, myszaty ogierek rasy konik polski. Ze względu na wrodzony zrównoważony temperament i spokój, z pewnością niebawem znakomity koń do hipoterapii i rekreacji.

Koncepcja Halliwick

Rewelacyjna i unikalna koncepcja terapii wodnej i nauki pływania dla osób niepełnosprawnych, szczególnie z zaburzeniami pochodzenia neurologicznego, słuchu i wzroku, jak również z zaburzeniami emocjonalnymi, jest stosowana w procesie rehabilitacji naszych podopiecznych. Koncepcja Halliwick była programem szeroko realizowanym przy udziale wyszkolonych przez nas w latach 2003 - 2010 pomorskich terapeutów. Łącznie wyszkoliliśmy już 276 Instruktorów Metody Halliwick. W roku 2010 szkolenia ukończyło 48 terapeutów z województwa pomorskiego.

W roku 2010 zajęcia tradycyjnie odbywały się na basenach w Gdańsku i w Ośrodku Fundacji, która posiada na swoim terenie basen o bezpiecznej głębokości 1,2 m. Programem objęte zostały niepełnosprawne dzieci, podopieczni Fundacji oraz dzieci przyjeżdżające na organizowane przez Fundację wakacje i ferie. Od roku 2011 nasi podopieczni dzięki współpracy z prywatnym Ośrodkiem Wypoczynkowym i zadeklarowanej „darożnię”, będą mieli zagwarantowaną całoroczną terapię wodną w krytym basenie o temperaturze wody 32 – 34° C.

Z obserwacji przeprowadzonych przez Fundację wynika, iż jednym z najczęściej spo-

tykanych problemów dotyczących dzieci niepełnosprawne jest brak wykwalifikowanej kadry rehabilitantów i terapeutów, co powoduje, że dzieci czekają w kolejce na terapię po kilka miesięcy.

Odpowiadając na ogromne zainteresowanie terapią przy zastosowaniu Metody Halliwick i stając naprzeciw zdiagnozowanym problemom kontynuowaliśmy w 2010 r. działania mające na celu zmniejszenie skali niedoboru wysoko wykwalifikowanej kadry terapeutów poprzez prowadzenie kursów i warsztatów adresowanych do kadry rehabilitacyjnej województwa pomorskiego jak i rodziców dzieci niepełnosprawnych przyjeżdżających do Jantar z dziećmi na turnusy rehabilitacyjne.

Wyszkolona w trakcie kursów Metody Halliwick realizowanych przez Fundację „WRÓĆ” Pani Krzysztofa Świąćicka jest autorem pierwszej pracy magisterskiej powstałej w oparciu o materiały dostarczone przez International Halliwick Association na potrzeby szkoleń przeprowadzonych w poprzednich latach przez Fundację oraz w oparciu o badania i obserwacje w trakcie realizowanych terapii wodnych z dziećmi niepełnosprawnymi rejonu Trójmiasta i województwa pomorskiego.

Mini ZOO

Rok 2010 był kolejnym rokiem działania naszego terapeutycznego Mini Zoo. Współtworzone z Oliwskim Ogrodem Zoologicznym pod Patronatem jego Dyrektora Pana Michała Targowskiego, z myślą o dzieciach i młodzieży niepełnosprawnej daje im ogromne szanse i możliwości. Znajdują się tu specjalnie oswojane i przygotowywane zwierzęta.

Szanowny Pan Michał Targowski, Dyrektor Oliwskiego ZOO, człowiek wielce wrażliwy, zawsze pomocny, nasz Przyjaciół, w roku 2010 sprezentował Fundacji cztery samice guanako i lamę, mamy nadzieję na rozmnożenie gatunku guanako ku uciechu naszych najmłodszych gości.

Ze szczególną nadzieją obserwujemy reakcje dzieci niepełnosprawnych mając świadomość, że wspomagamy leczenie wszelkiego rodzaju nieprawidłowości ruchowych, autyzmu, urazów neurologicznych, porażenia mózgowego.

Zapraszamy do odwiedzin Mini Zoo wszystkie dzieci. Czekają tam na nie między innymi: lamy, guanako, owce wrzosówki, świnki wietnamskie, strusie afrykańskie i emu, różne ozdobne ptactwo, kozy karłowate, syryjskie, osiołek Herkules.

Wakacje dzieciom

To Program Fundacji mający swój początek w roku 2003, wtedy to po raz pierwszy udało nam się zorganizować bezpłatny wypoczynek dla dziesięciorga głęboko niepełnosprawnych dzieci wraz z ich rodzicami i opiekunami.

Od roku 2007 Program realizowany jest wspólnie z Fundacją Zielony Liść z Torunia, przy jej ogromnym zaangażowaniu organizacyjno finansowym, mamy przyjemność tworzyć prawdziwe partnerstwo, oddane działaniom na rzecz ofiar wypadków komunikacyjnych.

W roku 2010 kontynuowano nową formułę realizacji Programu, wspierani kadrami terapeutyczną Ośrodka Rehabilitacji Edukacji Wychowania Fundacji „WRÓĆ” w Jezierniku. Zaproponowaliśmy rodzicom i opiekunom dzieci niepełnosprawnych, poszkodowanych w wypadkach, kompleksową rehabilitację i całodzienną opiekę nad ich podopiecznymi. Formuła ta dała szansę rodzinom na pełny odpoczynek i odprężenie, a z każdym dniem rośnie uznanie naszych gości.

Przykładowy Plan zajęć w trakcie pobytu dzieci na Turnusie:

- śniadanie,
- rehabilitacja - fizjoterapia, fizykoterapia, logopedia, psycholog, nauczyciele – oligofrenopedagodzy, sala doświadczania świata, hydroterapia,
- obiad,
- rehabilitacja – hipoterapia, zajęcia w basenie, zajęcia na plaży, w tym odpoczynek opalanie i kąpiele , zajęcia indywidualne z nauczycielami – oligofrenopedagogami,
- kolacja,
- relaks – ogniska, spacer, imprezy integracyjne.

W roku 2010 wsparciem w ramach Programu Wakacje = Dzieciom objęliśmy 63 osoby. Rok 2010 był kolejnym rokiem współpracy z Fundacją „Zielony Liść”. Turnus Rehabilitacyjny dla podopiecznych „Zielonego Liścia” to przykład ogromnej pracy i troski naszych przyjaciół w stosunku do dzieci ofiar wypadków. Cieszymy się, że w tak znacym gronie wspólnie, łatwiej i lepiej kroczymy do bliskich nam celów. W Fundacji „Zielony Liść” znaleźliśmy ogromne wsparcie finansowe dające szansę kontynuacji rehabilitacji naszym bliskim i naszym podopiecznym – serdecznie dziękujemy!

Ośrodek Rehabilitacji Edukacji Wychowania

Rok 2010 był kolejnym rokiem aktywnego rozwoju placówki. Dokonano zakupów sprzętu rehabilitacyjnego, przybyły urządzenia do krioterapii, laseroterapii, magneto-terapii, kupiono kolejną wannę do hydroterapii z opcją kąpieli perełkowej, ozonoterapii i chromoterapii.

Aktualnie OREW wspiera codziennie grupę około czterdzieścioro głęboko niepełnosprawnych dzieci.

Głównymi celami placówki w stosunku do podopiecznych są:

- poprawa rozwoju psychoruchowego i społecznego,
- poprawa ogólnego stanu zdrowia i sprawności,
- poprawa umiejętności funkcjonowania w życiu codziennym,
- zapobieganie pogarszania się stanu zdrowia,

- rozwój osobowości,
- utrzymanie dobrej kondycji psychicznej,
- rozwój zainteresowania ludźmi, więzi społecznych oraz form komunikowania się,
- rozwój zainteresowania otaczającym światem, poznawanie rzeczy, zjawisk, procesów w nim zachodzących,
- rozwój myślenia,
- rozwój indywidualnych uzdolnień i zainteresowań oraz umożliwienie samorealizacji w tych dziedzinach,
- osiągnięcie autonomii wewnętrznej,
- osiągnięcie niezależności osobistej,
- rozwój umiejętności współżycia w grupie,
- pomoc w stawianiu się członkiem społeczności lokalnej.

Powyższe cele są realizowane między innymi poprzez:

- terapię zajęciową,
- wychowanie, naukę, zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze, przez które realizowany jest obowiązek szkolny oraz edukacja ustawiczna,
- terapię psychologiczną,
- terapię logopedyczną,
- rehabilitację leczniczą i opiekę zdrowotną w ramach świadczeń medycznych,
- socjoterapię,
- wychowanie przedszkolne,
- naukę zachowań prozdrowotnych,
- terapię przez sztukę.

OREW realizuje swoje zadania w oparciu o indywidualne programy opracowane dla

każdego dziecka, obejmujące wszystkie jego potrzeby, z uwzględnieniem motywacyjnego i wychowawczego potencjału grupy.

Zajęcia indywidualne i grupowe z nauczycielem-terapeutą

Podczas zajęć podopieczni OREW są usprawniani ruchowo, uczą się samoobsługi, komunikacji werbalnej i pozawerbalnej. Prowadzone zajęcia pozwalają na wiele zmysłowe poznawanie świata i kształtowanie umiejętności społecznych, wyrabianie orientacji przestrzennej oraz usprawnianie (rozwijanie): percepcji wzrokowej i koordynacji wzrokowo-ruchowej, percepcji słuchowej i koordynacji słuchowo-ruchowej.

Uczniowie oddziału edukacyjno-terapeutycznego realizują podstawę programową dla dzieci i młodzieży upośledzonej umysłowo w stopniu umiarkowanym i znacznym.

Zajęcia logopedyczne

Podopieczni FUNDACJI WRÓĆ podlegają kompleksowej terapii. Oprócz zajęć rehabilitacyjnych, pedagogicznych czy psychologicznych Fundacja oferuje dzieciom zajęcia logopedyczne. Terapia logopedyczna prowadzona jest dwa razy w tygodniu, po 45 minut przez mgr Magdalenę Nosko.

Praca na zajęciach logopedycznych obejmuje:

- usprawnianie artykulatorów,
- ćwiczenia oddechowe,
- trening jedzenia,
- wychowanie słuchowe,
- trening słuchu,

- wdrażaniu alternatywnej komunikacji,
- bogacenie czynnego i biernego słownika,
- doskonaleniu wymowy już ukształtowanej,
- ćwiczenia z zakresu prozodii mowy,
- usprawnianie pisanie i czytania,
- stymulacji polisensorycznej.

Ćwiczenia logopedyczne uwzględniają indywidualne potrzeby oraz możliwości psychofizyczne uczniów.

Rehabilitacja w OREW

Wiemy jak ogromny wpływ na funkcjonowanie osób niepełnosprawnych ma przeprowadzenie w sposób ciągły, systematyczny i fachowy procesu rehabilitacji. Rehabilitacja w naszym Ośrodku dzieli się na:

- Kinezyterapię,
- Fizykoterapię,
- Masaż i Hydroterapię,
- Metody neurorozwojowe stosowane w przebiegu mózgowego porażenia dziecięcego (NDT Bobath).

Kinezyterapia odbywa się w trzech gabinetach rehabilitacyjnych wyposażonych w wysokiej jakości sprzęt. Cały zakres szeroko rozumianej terapii ruchem jest prowadzony przez wykwalifikowaną kadrę, w skład której wchodzi czterech fizjoterapeutów.

Systematyka kinezyterapii:

O działaniu miejscowym, ćwiczenia: bierne; czynno – bierne; samo wspomagane; czynne w odciążeniu; czynne wolne; czynne oporowe; prowadzone; ćw. redresyjne; wyciągi redresyjne; ćw. synergistyczne; oddechowe; relaksacyjne wg Jacobsona i Schulca; pozometryczna relaksacja mięśni; pionizacja i nauka chodzenia, terapia neurorozwojowa NDT Bobath.

O działaniu ogólnym, ćwiczenia: ogólnousprawniające; terapia w wodzie metodą Halliwick; ćw. gimnastyki porannej; sport niepełnosprawnych.

W gabinetach rehabilitantów znajdują się kozetki, łóżko do terapii metodą NDT Bobath, maty fizjoterapeutyczne, wałki, półwałki, kliny poduszki sensoryczne, dyski sensomotoryczne, piłki rehabilitacyjne, kolorowe zabawki.

Ponadto w naszym Ośrodku znajdują się rowery stacjonarne, rotory, chodziki, parapodia, wózki rehabilitacyjne i aktywne, specjalistyczne siedziska Mygo do treningu jeźdzenia, schody stacjonarne, tor z przeszkodami oraz stół do terapii ręki.

Każde dziecko w Ośrodku w Jezierniku poddawane jest rehabilitacji. Jedna jednostka terapeutyczna trwa 60 minut i w zależności od wskazań i indywidualnych możliwości dziecka odbywa się od dwóch do pięciu razy w ciągu dnia.

Wykorzystując wiedzę, umiejętności i doświadczenie oraz zasób sprzętu i pomocy naukowych nasi fizjoterapeuci, biorąc pod uwagę ubytek funkcji danego dziecka, uczą: kontroli głowy, obręczy barkowej i tułowia; aktywnego podporu na przedramionach, kontroli tułowia, prawidłowego chodu czy jazdy na wózku, przenoszenia ciężaru ciała,

wykonywania czynności dnia codziennego. Mówiąc ogólnie poprawiają jakość i komfort życia naszych podopiecznych.

Zabiegi fizykoterapeutyczne są wykonywane po uprzednim zaleceniu lekarskim. Zakres fizykoterapii obejmuje: leczenie ciepłem i zimnem, magnetoterapię, elektroterapię, laseroterapię oraz hydroterapię.

Masaż leczniczy, również wykonywany zgodnie z zaleceniem lekarskim, prowadzony jest z zakresu:

- masażu klasycznego o charakterze pobudzającym lub rozluźniającym,
- masażu segmentarnego,
- masażu izometrycznego,
- drenażu limfatycznego.

W roku 2010 nasza kadra fizjoterapeutów: mgr Anna Basis, mgr Kamila Felczuk, mgr Magdalena Nosko - Goszczycka, Dawid Goszczycki ukończyła z powodzeniem Kurs NDT – Bobath Podstawowy – gratulujemy!

Wypożyczalnia sprzętu

W 2009 roku Fundacja utworzyła Wypożyczalnię Sprzętu Rehabilitacyjnego dla osób niepełnosprawnych w ramach realizacji Programu PFRON „Ograniczenie skutków niepełnosprawności”. Celem Wypożyczalni jest działalność zmierzająca do ograniczenia skutków niepełnosprawności osób o różnych przyczynach niepełnosprawności i ich szybki powrót do aktywności zawodowej i społecznej oraz przyspieszenie procesu adaptacyjnego. Wypożyczalnia mieści się na terenie Ośrodka Rehabilitacyjno Edukacyjno Wychowawczego w Jezierniku (gmina Ostaszewo, powiat Nowy Dwór Gdański).

Rok 2010, był rokiem uzupełnienia sprzętu, zakupów kolejnych elektrycznych łóżek rehabilitacyjnych, wózków, materacy przeciwoleżynowych oraz drobnego wyposażenia.

Umożliwiamy mieszkańcom województwa pomorskiego (a w szczególności powiatu nowodworskiego i ościennych) nieodpłatne wypożyczenie sprzętu rehabilitacyjnego, na podstawie umów użyczenia, połączone z właściwym doborem i dopasowaniem sprzętu stosownie do potrzeb i możliwości klientów.

Projekty, Programy, Konkursy, Szkolenia

Efekty aktywności Fundacji w aplikowaniu środków finansowych Unii Europejskiej, czy państwowych Funduszy są konsekwencją powołania przy Fundacji „WRÓĆ”, we wrześniu roku 2005 Działu Programów i Szkoleń. Oparty na pracy wolontariuszy, rodziców i przyjaciół, kierowany przez Macieja Włodarskiego i Mariusza Kowalika Zespół za-

jął się przygotowywaniem szeroko prowadzonego cyklu szkoleń dla rehabilitantów województwa pomorskiego. Już w 2005 roku przygotowano założenia i plan szkoleniowy, czterech kursów Metody Terapii Basenowej Halliwick oraz sześciu kursów języka migowego. W 2006 roku Zespół kontynuował realizację Programów w ramach EFS. Opracował i zgłosił wiele Projektów mających na celu wzbogacać i uatrakcyjnić formę rehabilitacji i prowadzonych zajęć z dziećmi niepełnosprawnymi w Ośrodku Hipoterapii Fundacji „WRÓĆ” oraz pozytywnie wpłynąć na jakość i atrakcyjność życia dzieci i młodzieży niepełnosprawnej w Trójmieście i okolicach. W roku 2007 Zespół kontynuował prace i w efekcie stworzył kolejne Programy Szkoleniowo – Edukacyjne. W procesie realizacji Programów Unijnych z Europejskiego Funduszu Społecznego wyszkolono kolejnych 48 rehabilitantów, a w pozostałych Kursach i szkoleniach 29 osób. Zespół prowadził też prace doradcze dla rodzin osób niepełnosprawnych w ramach realizacji programów PFRON – Komputer dla Homera, Likwidacja Barrier Architektonicznych, Sprawny Dojazd i innych.

Widoczni = Bezpieczni

Rok 2010 był okresem kontynuacji, obejmującej cały region, akcji edukacyjnej prowadzonej nieprzerwanie od 2002 roku, realizowanej z policją i nauczycielami ze szkół podstawowych i gimnazjalnych. W 2010 kontynuowaliśmy akcję dystrybucji Opasek Odblaskowych, w realizowanej wraz z Redakcją Gazety - „Dziennik Bałtycki”. Trafiły one głównie do dzieci i młodzieży rejonu Żuław Wiślanych, Powiatu Nowodworskiego,

Malborskiego i Tczewskiego.

W 2010 roku Fundacja wydała i rozpowszechniła drugie wydanie specjalnego Informatora:

„CO PO WYPADKU DROGOWYM”, kompendium z dziedziny wiedzy prawnej, zakresu i możliwości pomocy oraz przysługującego wsparcia społecznego.

W roku 2010 Fundacja rozpowszechniono w przedszkolach i szkołach podstawowych, a także bezpośrednio w trakcie spotkań z dziećmi ostatnie 2000 egzemplarzy książki **„Drogowy Elementarz Zajęczka Frania”**, wydawnictwa edukacyjne z zakresu wiedzy o bezpiecznym udziale dziecka w ruchu drogowym, finansowane dzięki pomorskiemu oddziałowi PFRON i ze środków pozyskanych przez Fundację w Akcji 1%, adresowane do najmłodszych dzieci w wieku 3 – 7 lat.

W roku 2008 zespół opracował i realizował projekty:

1. EFS 6.1.1 „Wróć do Pracy” – Asystent osoby niepełnosprawnej – szkolenie dla 50 bezrobotnych kobiet z terenu powiatu nowodworskiego,
2. EFS, POKL 9.1.2 „Wróć do Edukacji” - wsparcie w edukacji dla grona 200 dzieci i młodzieży powiatu nowodworskiego w tym dzieci niepełnosprawnych,
3. EFS, POKL 7.2.2 z zakresu Ekonomii Społecznej, wydanie publikacji, prezentacja działań Fundacji na Konferencji „Przetarte Szlaki Ekonomii Społecznej”,
4. Program PFRON Partner III A, wsparcie rehabilitacji osób niepełnosprawnych,
5. Program PFRON , Partner III B, wydanie „Bajki która zmienia Świat”,
6. Program PFRON Partner III B, szkolenie pomorskich fizjoterapeutów – Metoda Halliwick,
7. Program PFRON „Wyrównywanie różnic między regionami”.

W 2008 roku Zarząd Fundacji oraz Zespół Programów i Szkoleń, zgodnie z wytycznymi Rady Fundacji – uchwalał z lutego 2008, sfinalizowali pozyskanie nieruchomości i w efekcie przeprowadzonych prac inwestycyjnych oraz remontowych dokonano otwarcia w Jezierniku Ośrodka Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczego z myślą o grupie najgłębiej niepełnosprawnych dzieci z rejonu powiatu Nowy Dwór Gdański i ościenych.

W roku 2009 zespół opracował i realizował projekty:

1. Projekt „ Rehabilitacja osób niepełnosprawnych w OREW Jeziernik i w Ośrodku Hipoterapii i Rekreacji Konnej dla Osób Niepełnosprawnych w Jantarze” , w ramach Programu PFRON Zlecenie Zadań Konkurs nr I. Wartość Projektu: 498 000.00,
2. Projekt w ramach EFS, POKL 9.1.2 „Wróć do Edukacji” - kontynuacja wsparcia w edukacji grona ponad 200 dzieci i młodzieży powiatu nowodworskiego w tym szczególnie dzieci niepełnosprawnych. Wartość Projektu: 330 600.00,

3. Projekt „Wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego dla osób niepełnosprawnych” w ramach Programu PFRON „Ograniczanie Skutków Niepełnosprawności”. Wartość Projektu: 495 000.00,
4. Projekt „Bajkowy Świat Zmienia Niebajkową Rzeczywistość”, Program PFRON, Zlecenie Zadań Konkurs nr III. Wartość Projektu: 136 000.00 zł,
5. Projekt: „Zakup Autobusu przystosowanego do przewożenia dzieci niepełnosprawnych na wózkach inwalidzkich” Program PFRON „Wyrównywanie Różnic Między Regionami II”,
6. Projekt: Zakup Urządzenia Magnetotronic do Ośrodka Rehabilitacji w Jezierniku, Program PFRON, Wartość Projektu: 17 000.00 zł,
7. Projekt Modernizacji kotłowni, zakupu pieca CO, wymiana poszycia dachowego i izolacji, Realizowany za pośrednictwem Pomorskiego Urzędu Marszałkowskiego Wartość projektu 118 000,00 zł.

W roku 2010 zespół opracował i realizował projekty:

1. Projekt „Rehabilitacja osób niepełnosprawnych w OREW Jeziernik i w Ośrodku Hipoterapii i Rekreacji Konnej dla Osób Niepełnosprawnych w Jantarze”, w ramach Programu PFRON Zlecenie Zadań Konkurs nr I, Wartość projektu: 335 000,00 zł,
2. Projekt w ramach Programu PFRON „Wyrównywanie Różnic Między Regionami II”, Zakup Autobusu do przewożenia osób Niepełnosprawnych, Wartość Projektu: 275 000,00 zł,
3. Projekt : Zakupu urządzenia do krioterapii, lasera ze skanerem, siedzisk typu Mugo, pionizatora elektrycznego, Wartość projektu: 94 000,00 zł,
4. Projekt w ramach POKL „Rehabilitant XXI wieku”, kursy i szkolenie dla rehabilitantów województwa pomorskiego,

5. Wartość projektu: 2 150 000,00 zł.

W roku 2010 zespół przygotował i złożył kolejne projekty nie przyjęte jeszcze do finansowania:

- PO KL 7.2.1 „Centrum Integracji i Aktywizacji Społecznej w Nowym Dworze Gdańskim”,
- PO KL 7.2.1 „Wróć do społeczeństwa”,
- FIO „Wakacje - Integracja – Rehabilitacja”,
- Ministerstwo Pracy „Integracja = Aktywizacja”.

Bezpłatne szkolenia i kursy zrealizowane w roku 2010

Szkolenia obejmowały najnowocześniejsze metody rehabilitacji:

1. Integracja sensoryczna (pierwszy i drugi stopień),
2. Halliwick (stopień podstawowy i zaawansowany),
3. Watsu (W1, W2, W3) oraz Clinical Application,
4. Ackermann,
5. NDT – Bobath podstawowy,
6. NDT – Bobath dla dorosłych,
7. PNF,
8. ICT (w komunikacji z osobami niepełnosprawnymi).

Integracja sensoryczna

Integracja sensoryczna to przykład połączenia wszystkich wrażeń zmysłowych w jedną spójną całość. Owe wrażenia płyną ze środowiska zewnętrznego, jak również z wnętrza organizmu.

Są transportowane do mózgu, gdzie ulegają przetworzeniu.

Człowiek posiada aż siedem układów zmysłowych:

- wzroku,
- węchu: zwany również zmysłem powonienia,
- słuchu, zlokalizowanego w uchu wewnętrznym,
- smaku: receptorami smaku są brodawki znajdujące się na języku,
- dotyku: receptory umiejscowione w skórze odbierają bodźce od najbliższych do tych,
- sprawiających nieprzyjemne wrażenie, to tzw. zmysł czucia powierzchniowego
- równowagi (układ przedsionkowy) swoją lokalizację znajduje w uchu wewnętrznym,
- czucia głębokiego, zwany także układem proprioreceptywnym (czucie ciała w przestrzeni).

Dla integracji sensorycznej najważniejsze są czucie ciała, dotyk oraz równowaga. Ich odpowiednie funkcjonowanie jest niezbędne, aby dziecko rozwijało się prawidłowo i mogło uczyć się nowych umiejętności, np. pisania, rysowania lub innych wymagających od-

powiedniej precyzji i koordynacji.

Jeżeli u dziecka funkcjonowanie podstawowych zmysłów jest zaburzone, może mieć ono duże trudności w opanowaniu nowych umiejętności. Ruch, własne doświadczenie oraz właściwe poznawanie otoczenia wpływają na prawidłowy rozwój emocjonalny, intelektualny, społeczny.

Koncepcja Halliwick

Naukę pływania wg Koncepcji Halliwick opracował i stworzył James McMillan, który w 1949r. rozpoczął pracę w Szkole dla Dziewcząt Halliwick (The Halliwick School for Girls), w Londynie.

Nauka pływania tą metodą przeznaczona jest dla wszystkich, nie tylko dla niepełnosprawnych. Głównym założeniem tej metody jest psychiczne oswojenie człowieka z wodą poprzez stosowanie różnego rodzaju aktywności.

Z takiej formy aktywności korzystać mogą osoby z zaburzeniami Ośrodkowego Układu Nerwowego, z niewydolnością wzroku i słuchu, z uszkodzeniami narządu ruchu, jak również osoby z problemami natury emocjonalnej.

Pomoc instruktora i środowisko wodne umożliwia pływakom torowanie prawidłowych wzorców ruchowych niemożliwych do wykonania na lądzie. Poznają oni zasady kontroli, równowagi, a następnie dochodzą do poziomu umożliwiającego zerwanie kontaktu z instruktorem.

Wtedy też, pierwszy raz w życiu przeżywają samodzielność oraz to, że niezależnie mogą

się poruszać.

Nauka pływania zgodnie z koncepcją Halliwick obejmuje dwa stopnie: podstawowy i zaawansowany.

Watsu

Pacjent unosi się na wodzie, w tym czasie terapeuta wykonuje masaż w odpowiednich punktach jego ciała. Relaks wywołany przebywaniem w ciepłej wodzie i troskliwa opieka połączona z ruchami Watsu, rozciąganiem, masażem oraz uciskaniem palcami odpowiednich punktów daje wyjątkowy efekt terapeutyczny.

Wskazania do Watsu:

- mózgowe porażenie dziecięce,
- ból,
- ograniczenie ruchomości w stawach,
- zespół nadpobudliwości,
- podwyższone napięcie mięśniowe,
- zmiany reumatologiczne,
- jako terapia wspomagająca po udarach,
- stres, depresja, przemęczenie,
- w regeneracji u sportowców.

Metoda Ackermanna

Oparta na 50-cio letniej tradycji jest stosowana w leczeniu kręgosłupa. Fizjoterapeuci stosujący tą Metodę wykazują się niebywałą precyzją ruchu oraz wyczuciem palpacyj-

nym. Metoda Ackermanna pozwala na działanie w miejscu występowania zaburzenia w sposób celowany. Dlatego podczas zabiegu zostaje odblokowany tylko i wyłącznie ten krąg, który powodował u Pacjenta ból lub inne dolegliwości. Przy zastosowaniu Metody dr Ackermanna, w ciągu jednego, lub kilku zabiegów, można usunąć lub znacznie złagodzić dolegliwości bólowe.

Dużą rolę w terapii odgrywa tzw. „fenomen sekundowy”. Pozwala on, na precyzyjne określenie, czy widoczne zmiany w ustawieniu przestrzennym, wiążą się z problemem funkcjonalnym czy strukturalnym. Informacja ta, ma fundamentalne znaczenie w dalszym postępowaniu terapeutycznym.

NDT – Bobath

Metoda została opracowana w latach 40-tych XX wieku przez Bertę i Karla Bobath. Najbardziej charakterystyczne dla tej metody jest stosowanie dużej liczby odruchów, specyficznej formy ułatwiania ruchów oraz prawidłowego następstwa rozwojowego prowadzonych ćwiczeń. Usprawnianie ma na celu rozwijać odruchy na danym etapie fizjologicznym, a hamować odruchy patologicznie przetrwałe. Technika ułatwiania wykonywanych ruchów rękami terapeuty pozwala na jednoczesne torowanie pożądaných i hamowanie niepożądanych elementów ruchowych. W ten sposób torowane są zbliżone do normalnych ruchów wykonywanych spontanicznie przez zdrowo rozwijające się dziecko, będące w analogicznym wieku rozwojowym. Hamowanie patologicznych odruchów i prawidłowy rozkład napięcia mięśniowego osiąga się przez odpowiednie ułożenie dziecka w przestrzeni i odpowiednie ułożenie punktów kluczowych, czyli głowy, szyi, obręczy barkowej i biodrowej.

Usprawnianie oparte jest na poruszaniu okolicami ciała dziecka, co wywołuje ruchy kończyn i umożliwia przejście dziecka z jednej pozycji do drugiej. Wpływa to na wykształcenie się prawidłowych odruchów postawy i uczy dziecko samodzielnego ich osiągania, kontrolowania i wykorzystywania. Wspomaganie w jednej ze stref pozostawia swobodę ruchów czynnych w obrębie stref pozostałych. Ruchy więc nigdy nie są całkiem bierne. Zmieniając strefy sterowania uzyskuje się czynne ruchy w coraz innych częściach ciała, zależnie od potrzeby. Ćwiczeniom powinno towarzyszyć słowne określanie wykonywanych czynności, będące pogładową nauką mowy. Usprawnianie powinien prowadzić terapeuta razem z rodzicami dziecka już przed 6 miesiącem jego życia.

PNF

Koncepcja ta powstała w 1946 roku w kalifornijskiej klinice w Valejo. Niemiecki neurofizjolog – dr Herman Kabat wraz z fizjoterapeutką – Maggie Knott pracowali nad PNF. Przez następne lata wzrastało zainteresowanie Koncepcją, którą do dziś doskonalili się i przeobraża wykorzystując najnowsze osiągnięcia nauk medycznych.

PNF proponuje ruchy naturalne, przebiegające trójpłaszczyznowo, zbliżone do aktywności dnia codziennego. Ruchy te prowadzone są wzdłuż skośnych (diagonalnych) – osi ruchu, które ze względu na swój przebieg stwarzają możliwość zaktywizowania największej ilości mięśni należących do tego samego łańcucha mięśniowego. Zgodnie ze skośnym przebiegiem większości mięśni szkieletowych za najważniejszą komponentę ruchu uważana jest rotacja. Warunkuje ona siłę i koordynację wykonywanego ruchu.

ICT – w komunikacji z osobami niepełnosprawnymi

W przypadku osób niepełnosprawnych techniki ICT mogą wspomagać proces uczenia i wychowywania przez zabawę. Kontakt z rówieśnikami za pośrednictwem ICT oraz wykorzystywanie gier i zabaw komputerowych, dostosowanych do możliwości i potrzeb dzieci, może im pomóc w rozwoju, uwzględniającym ograniczenia wynikające z niepełnosprawności i wieku. Projekt przewiduje przeprowadzenie piętnastu edycji szkolenia.

Kursy wykorzystywania technik ICT obejmuje 10 szkoleń.

1. Diagnostyka neuropsychologiczna w pracy i komunikacji z dziećmi ze złożoną niepełnością sprawności.

Celem szkolenia jest przedstawienie postępowania w diagnozie i terapii neuropsychologicznej. Zaproponowany zostanie sposób zbierania informacji i przeprowadzania wywiadu. Uczestnicy zapoznani zostaną z możliwościami badania eksperymentalnego oraz oceny funkcjonowania poznawczego. Planowanie terapii funkcjonowania poznawczego oparte jest o wyniki diagnozy neuropsychologicznej. Metoda diagnostyki neuropsychologicznej pozwala dotrzeć do przyczyn trudności w uczeniu się oraz zaplanować i przeprowadzić terapię. Jest ona szcze-

gólnie efektywna w przypadku osób z poważnymi uszkodzeniami i mikrodefektami ośrodkowego układu nerwowego. Wiedza neuropsychologiczna doskonale uzupełnia diagnostykę rozwojową w umiejętności pisania spójnego programu pracy terapeutycznej.

2. Konstruowanie programu pracy i komunikacji, pokonywanie trudności w terapii dzieci wielorako niepełnosprawnych.

Celem szkolenia jest przedstawienie merytorycznych kryteriów dobrze napisanego programu terapeutycznego i edukacyjnego w oparciu o wiedzę z psychologii rozwojowej. Omawiany jest sposób tworzenia programu (diagnoza funkcjonalna, cele, zadania). Krok po kroku prowadzący przedstawiają proces przechodzenia od poprawnie przeprowadzonej diagnozy do programu pracy. Pokazują, jakie zachowania dziecka na różnych poziomach rozwojowych, mają dla rozwoju szczególne znaczenie. Poświęcają też uwagę sposobom radzenia sobie z trudnościami terapeutycznymi wynikającymi ze stereotypii, agresji, autoagresji, sensoryzmów i innych zachowań trudnych.

3. Jak pracując z ciałem dziecka niepełnosprawnego można wpływać na jego rozwój?

Nauczyciele pracujący z dziećmi niepełnosprawnymi fizycznie często spotykają się w swojej pracy z problemami wynikającymi z różnych dysfunkcji ruchowych swoich uczniów. Szkolenie to ma nauczyć specjalistów optymalnego wykorzystywania możliwości ruchowych dzieci, prawidłowego ich pozycjonowania wyzwalającego aktywność dziecka oraz takiej pracy z ciałem dziecka (stymulacje zmysłów, masaże), która intensyfikuje jego rozwój. Pozwoli ono na poprawę komunikacji pozawerbalnej, zrozumienie tzw. mowy ciała. Szkolenie ma pomóc nauczycielom, którzy pracują samodzielnie, bez stałej współpracy z rehabilitantem, jak i nauczycielom, którzy chcą, aby ta współpraca była bardziej owocna.

4. Jak nauczyć porozumienia się dzieci, które chciałyby mówić a nie mogą?

Szkolenie dla osób pracujących z dzieckiem które nie mówi, a chcących się nauczyć alternatywnych metod komunikowania się np. takich jak:

- znak na słowo,
- metoda kalendarzowa,
- gesty,
- symbole trójwymiarowe,
- piktogramy,
- metoda Bliss'a – (informacje wstępne).

Uczestnicy zapoznani zostaną z zaletami i wadami każdej z metod, oraz sposobem wyboru najbardziej odpowiedniej metody dla konkretnych dzieci. Poznają również technikę konstruowania „Osobistego paszportu komunikacyjnego” dla dziecka z trudnościami w komunikowaniu się.

5. Praca i komunikacja z rodzicami dziecka niepełnosprawnego.

Szkolenie przeznaczone jest dla różnego rodzaju specjalistów pracujących z dziećmi specjalnej troski, (pedagogów, psychologów, logopedów, rehabilitantów itp.) którzy chcieliby nauczyć się „radzić sobie z rodzicami” w swojej pracy. Uczestnicy poznają odpowiedzi na wiele ważnych pytań np. co robić, jeżeli rodzic w ogóle nie interesuje się swoim dzieckiem lub gdy wymaga od nas rzeczy niemożliwych, albo nie pozwala na rehabilitację dziecka z lęku o jego zdrowie. Uzyskają wiedzę na temat, w jaki sposób przekonać rodziców do kontynuacji procesu terapii i komunikacji w warunkach domowych. Po szkoleniu uczestnik powinien czuć się kompetentny w postępowaniu z rodzicem w różnych sytuacjach.

6. Praca niedyrektywna z dziećmi niepełnosprawnymi.

Celem szkolenia jest opanowanie przez uczestników właściwych nawyków w niedyrektywnej pracy z dziećmi niepełnosprawnymi. W czasie szkolenia przeanalizowane zostają różnorodne sposoby reakcji nauczyciela na inicjatywy ucznia na różnych poziomach rozwojowych tak podczas zajęć indywidualnych jak i grupowych. Skuteczne i efektywne zajęcia niedyrektywne powinny wyzwolić w uczniach aktywność własną, rozwijać ich społecznie i emocjonalnie, oraz nauczyć ich posiadania i bronięcia własnego zdania podczas dokonywania wyborów. Niedyrektywne zajęcia są podstawą do rozwijania u dzieci umiejętności komunikowania się, w tym także za pomocą alternatywnych metod komunikacji.

7. Zakres zastosowania komputera oraz urządzeń specjalistycznych i oprogramowania dla osób z niepełnosprawnością.

Komputer i edukacyjne programy komputerowe powinny być doskonałym narzędziem w procesie edukacji i rewalidacji osób z niepełnosprawnością. Praca z odpowiednimi programami edukacyjnymi oraz specjalnymi urządzeniami pomagającymi osobom niepełnosprawnym, przynosi duże postępy w nauce, terapii pedagogicznej i rewalidacji, logopedii. Programy komputerowe mogą służyć w edukacji do usuwania zaburzeń rozwojowych, do rozwijania umiejętności intelektualnych, do stymulacji rozwoju osobowościowego, oraz pozwalają na poznanie podstaw jego obsługi poprzez oswojenie się z najnowszą technologią. Szkolenie obejmuje zastosowanie komputera, urządzeń specjalistycznych, oprogramowania specjalistycznego do pracy i komunikacji z osobami niepełnosprawnymi.

8. Szkolenia SymWord i SymWriter

Szkolenie między innymi obejmuje:

- prezentację programu SymWord – podstawowe funkcje oraz zastosowanie,
- dodawanie i zmianę ustawień użytkownika, logowanie, poznanie opcji paska narzędzi oraz plansz zawartych w programie ze wskazaniem na różne sposoby ich wykorzystania,

- pracę z wykonanymi planszami, przypisanie im różnych opcji skanowania, pracę z różnymi trybami programu, prezentację programu SymWriter – podstawowe funkcje oraz zastosowanie,
- dodawanie i zmianę ustawień użytkownika, tworzenie plansz z elementami o wybranych parametrach: przeszukiwanie baz symboli, dodawanie grafiki w tym zdjęć.

9. Szkolenie Boardmaker SDP – dla początkujących

- prezentacja podstawowych funkcji programu BSDP,
- zapoznanie z zestawem przykładowych tablic i możliwościami ich wykorzystania. zapoznanie z narzędziami programu, tworzenie prostych tablic i praca nad ich wyglądem i układem,
- zapoznanie z wyszukiwarką symboli, dodawanie własnych symboli,
- praca z narzędziami do rysowania, symbolami oraz tekstem na tablicy,
- praca z komórkami symbolizowania,
- tworzenie tablic.

10. AAC – szkolenie z zakresu alternatywnych metod komunikacji

Termin AAC (Augmentative and Alternative Communication) oznacza komunikację wspomagającą i alternatywną. Komunikacja wspomagająca zawiera wszelkie działania, których celem jest pomoc w porozumiewaniu się osób nieposługujących się mową lub posługujących się nią w ograniczonym stopniu. Istnieje wiele wspomagających i alternatywnych sposobów porozumiewania się, które dają dziecku możliwość komunikowania się. Należą do nich systemy gestów, różnorodne systemy obrazkowe, piktogramy lub symbole abstrakcyjne. Możliwości i potrzeby każdego dziecka oceniane są przez interdyscyplinarne zespoły specjalistów i na tej podstawie odpowiedni sposób porozumiewania się wprowadzany jest w życie.

Użytkowników wspomagających sposobów porozumiewania się możemy spotkać m.in. wśród osób z porażeniem mózgowym, specyficznymi zaburzeniami mowy, upośledzeniem umysłowym, autyzmem. Im mniej zdolności mówienia posiada dana osoba, tym większe będzie jej zapotrzebowanie na komunikację wspomagającą. Każdy użytkownik AAC ma różne predyspozycje i możliwości, stąd trudno o stwierdzenie, że dana metoda lub urządzenie jest najlepsze. W dobieraniu metod ważne są indywidualne predyspozycje człowieka, jego umiejętności i możliwości, a także osobiste preferencje. Oceny takiej można dokonać tylko w odniesieniu do konkretnej osoby. Wielu użytkowników AAC korzysta na co dzień z kombinacji różnych systemów porozumiewania się oraz różnych urządzeń technicznych. Każdy system ma użytkownikowi coś innego do zaoferowania. Najlepszej pomocy udzielić mogą zespoły specjalistów odpowiednio do tego przygotowanych. Są to najczęściej logopedzi, pedagodzy, psychologowie i rehabilitanci. Informa-

cji na temat pomocy osobom potrzebującym AAC udziela w Polsce Stowarzyszenie „Mówić bez słów”.

Wykaz kursów i szkoleń, ukończonych w 2010r. przez pracowników fundacji „WRÓC”

Bień Justyna – nauczyciel terapeuta

- Diagnostyka neuropsychologiczna w pracy i komunikacji z dziećmi ze złożoną niepełnosprawnością.

Bugaj Magdalena – fizjoterapeuta, technik fizjoterapii

- Ukończone szkolenie z zakresu obsługi aparatu do krioterapii CRYO-T.

Felczuk Kamila – fizjoterapeuta

- NDT Bobath Podstawowy,
- Kurs Integracji Sensorycznej II stopnia „Diagnoza i terapia zaburzeń integracji sensorycznej”,
- Diagnostyka neuropsychologiczna w pracy i komunikacji z dziećmi ze złożoną niepełnosprawnością.

Goszczycki Dawid – fizjoterapeuta, tytuł licencjata z fizjoterapii

- NDT Bobath Podstawowy,
- „Zespół Aspergera - psychologiczne i pedagogiczne wyzwania i dylematy”.

Gościńska Marzena - technik masażysta

- Szkolenie z zakresu obsługi aparatu do krioterapii CRYO-T,
- Diagnostyka neuropsychologiczna w pracy i komunikacji z dziećmi ze złożoną niepełnosprawnością.

Kołodziejczyk Paulina - opiekun

- Diagnostyka neuropsychologiczna w pracy i komunikacji z dziećmi ze złożoną niepełnosprawnością.

Macieja Edyta - nauczyciel terapeuta, oligofrenopeda

- Koncepcja Halliwick – kurs podstawowy,
- Szkolenie I stopnia w zakresie teorii i terapii Integracji Sensorycznej „Neurofizjologiczne podstawy procesów integracji sensorycznej”,
- „Jak nauczyć porozumiewania się dzieci, które chciałyby mówić, a nie mogą?”.

Nosko-Goszczycka Magdalena - logopeda

- NDT Bobath Podstawowy,
- warsztat masażu według metodyki Holenderskiej Organizacji Shantala,
- „Ustno twarzowa terapia z zastosowaniem elementów neurofunkcjonalnej reorganizacji i neuromotorycznej regulacji”,
- Warsztat na temat „Jak to jest być jąkającym się?”,
- „Jak nauczyć porozumiewania się dzieci, które chciałyby mówić, a nie mogą?”,
- „Integracja Odruchów Twarzy” według metody dr Svetłany Masgutowej,
- „Zespół Aspergera - psychologiczne i pedagogiczne wyzwania i dylematy”.

Opalka Monika – opiekun

- Diagnoza neuropsychologiczna w pracy i komunikacji z dziećmi ze złożoną niepełnosprawnością.

Wilk Marta – psycholog

- Szkolenie I stopnia w zakresie teorii i terapii Integracji Sensorycznej „Neurofizjologiczne podstawy procesów integracji sensorycznej”,
- Diagnoza neuropsychologiczna w pracy i komunikacji z dziećmi ze złożoną niepełnosprawnością,
- „Terapia Behawioralna Dzieci z Autyzmem. Szkolenie teoretyczne”,
- „Jak nauczyć porozumiewania się dzieci, które chciały by mówić, a nie mogą?”,
- „Zespół Aspergera - psychologiczne i pedagogiczne wyzwania i dylematy”.

Włodarska Joanna – dyrektor OREW, oligofrenopedagog,

- Terapia z wykorzystaniem Metody Watsu, poziom W1,
- Terapia z wykorzystaniem Metody Watsu, poziom W2,
- Terapia z wykorzystaniem Metody Watsu, poziom W3.

Agnieszka Rugała – Oligofrenopedagog

- Terapia z wykorzystaniem Metody Watsu , poziom W1,
- Terapia z wykorzystaniem Metody Watsu, poziom W2,
- Terapia z wykorzystaniem Metody Watsu, poziom W3,
- Dobór systemu komunikacji i konstruowanie pomocy ułatwiających porozumiewanie się.

Beata Zawadzka - Dyrektor ds. Edukacji OREW w Jezierniku

- Uczestniczenie w Konferencji z udziałem Minister Edukacji p. Katarzyny Hall nt. „Uczeń ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w szkole” – Filharmonia Bałtycka w Gdańsku,
- Uczestniczenie w zebraniu Dyrektorów OREW z udziałem Wizytatorów Szkolnictwa Specjalnego mgr Alicji Redlickiej – PSOUU Koło w Pruszczu Gdańskim,
- Spotkanie z Zastępcą Burmistrza Miasta Malbork p. Jerzym Skoniecznym – dowozy wychowanków,
- Uczestniczenie w nagraniu telewizyjnym dla TVP Gdańsk pt. „Prawo pracy a osoby niepełnosprawne i programy rynku pracy w regionie” – na zaproszenie Kombinatorium Artystycznego w Gdańsku,
- Uczestniczenie w spotkaniu Zespołu Wizytującego Kuratorium Oświaty w Gdańsku - na zaproszenie Dyrektora zespołu Szkół w Ostaszewie,
- Udział w festynie dobroczynnym na rzecz wychowanki OREW Darii Włodarczyk, organizowanym przez Urząd Miasta w Nowym Stawie.

Kadra Projektu „Pomorski Rehabilitant XXI wieku”

Każde nowe środowisko, a zwłaszcza środowisko tak sprzyjające, jakim jest woda, ma ogromny wpływ na odczucia ludzkie. Pobyt w wodzie zmienia Pacjenta, chociaż na

chwilę, co jest bardzo istotne w kontekście wszystkich deficytów chorego.

WATSU

TOMASZ ZAGÓRSKI - Pasjonat i nauczyciel masażu z wieloletnim doświadczeniem. Pierwszy w Europie Wschodniej Instruktor Watsu. Terapeuta kadry narodowej PZN i PZLA. Sprowadził terapię Watsu® do Polski i jest pierwszym studentem, terapeutą i asystentem instruktora Watsu®. Jest pionierem na skalę światową zastosowania Watsu® w odnowie biologicznej sportowców (popartego badaniami naukowymi – temat dysertacji doktorskiej). Autor wielu artykułów o masażu i pracy z ciałem. Przewodniczący Stowarzyszenia Rozwoju Terapii Wodnych Watsu® Polska, założyciel HandsOn. Posiada uprawnienia do samodzielnego prowadzenia Basic Watsu® i współprowadzenia Watsu® 1, jak również przeprowadzenia Superwizji i egzaminu dopuszczającego do stopnia Watsu® Provider i Watsu® 3.

MINAKSHI - studiowała i praktykowała pracę z ciałem od 1980 roku. Została certyfikowaną instruktorką Watsu w 1991 r. Uczy Waterdance i Shiatsu (ogień i woda) w wodzie. Od 1991 roku uczyła ponad 3000 studentów. Pracowała z Haroldem Dullem, Arjaną Brunschwiler, Mario Jahara i innych znanych w świecie Aquatic Bodywork. Prowadziła kursy w całym USA, Kanadzie, Włoszech, Japonii, Szwajcarii, Grecji i Polsce. Założyła Aquatic Bodywork Island Studio na Florydzie. W 2009 roku została powołana przez Czerwony Krzyż do nauczania resuscytacji i pierwszej pomocy.

Oprócz swojej pracy w wodzie zajmuje się akupresurą, Ayurwedą Continuum, Terapią czaszkowo-sakralną, Feldenkraisa, Hatha Jogą Hellerwork, Polarity.

LINDA DE LEHMAN - otrzymała dyplom w Interdyscyplinarnym Social and Behavioral Sciences University of South Florida w roku 1988. Uczyła się również w Kalifornii holistycznego zdrowia, hipnoterapii, ciało / umysł i kursy medycyny orientalnej. W San Diego Linda prowadziła prywatną firmą „The Art of CONSCIOUS Touch” i pracowała jako akupunkturzystka do 1995 roku.

Studiowała Watsu, Taniec na wodzie (Wassertanzen) i inne techniki pracy z ciałem w Kalifornii, Szwajcarii i Niemczech. Od 1996 roku pomagała, organizowała i prowadziła kursy z Haroldem Dullem z Kalifornii, na Hawajach, Włoszech, Belgii, Francji, Hiszpanii, Brazylii, Izraelu i Słowenii. Od 1997 roku została Instruktorką Watsu.

Linda de Lehman prowadziła ponad 170 kursów Watsu-I, II i III, Tantsu I i II, Anatomia i Bio-Mechanics for Aquatic Bodyworkers w pięciu różnych językach na całym świecie.

Dzięki realizacji szkoleń przez Instruktorów WATSU podczas realizacji Projektu „Pomorski Rehabilitant XXI wieku” 40 terapeutów pozna jedną z najmłodszych w Polsce metod ćwiczeń i masażu w wodzie.

HALLIWICK

ANNA OLASIŃSKA - Wykładowca Halliwick (Rec. IHA Lecturer), terapeuta NDT – Bobath, specjalista-certyfikowany nauczyciel w metodzie Halliwick. Z pasją przekazuje swoją wiedzę na temat nauki pływania i terapii w wodzie dla osób w każdym wieku, zarówno dla niepełnosprawnych, jak i dla zdrowych. Od kilku lat współpracuje z Fundacją WRÓĆ, prowadząc w ramach działalności Fundacji, organizowane kursy Halliwick. Kontynuacja tej współpracy w ramach Projektu „Pomorski Rehabilitant XXI wieku” zawocuje wyszkoleniem 120 terapeutów do pracy Konceptą Halliwick.

ICT

JACEK KIELIN – Psycholog, Dyrektor przedszkola specjalnego „Orzeszek” w Poznaniu, autor wielu książek na temat pracy z dziećmi niepełnosprawnymi. Razem z żoną Anną Kielin, od zawsze chcieli pomagać dzieciom. Jeszcze w okresie studiów narodził się pomysł utworzenia takiego miejsca, w którym najbardziej chore, niezrozumiałe dla większości społeczeństwa dzieci zapewnione będą miały właściwą rehabilitację. Państwo Kielin pomysł zrealizowali 20 lat temu powołując do życia Ośrodek Rehabilitacyjny „Orzeszek”, który od 1995 roku działa jako Przedszkole Specjalne „Orzeszek”. Od tego też roku Przedszkole działa również jako placówka szkoleniowa. Pierwsze szkolenia odbywały się w samym Przedszkolu, w późniejszym okresie rozpoczęto szkolenia wyjazdowe (w innych placówkach). Pierwszym szkoleniem Pana Kielina było szkolenie nt. „Jak pracować z rodzicami dziecka niepełnosprawnego”. Obecnie oferowany jest cykl szkoleń, które są prowadzone także przez współpracowników Jacka Kielina, specjalistów w dziedzinie rehabilitacji i rewalidacji: Annę Kielin, Bognę Stępień-Błachowiak, Aleksandrę Skubel, Katarzynę Klimek-Markowicz, Katarzynę Głowacką. W ramach cyklu szkoleń zaplanowanych w projekcie „Pomorski Rehabilitant XXI wieku” 96 terapeutów udoskonali swoje umiejętności pracy z dziećmi niepełnosprawnymi.

AGNIESZKA PILCH - Prezes Stowarzyszenia na rzecz Propagowania Wspomagających Sposobów Porozumiewania się „Mówić Bez Słów”, uczestnik i organizator konferencji na temat AAC, autorka wielu artykułów dotyczących komunikacji wspomagającej, pedagog pracujący w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Zamościu. Od wielu lat prowadzi warsztaty i szkolenia z zakresu alternatywnej komunikacji. Z wielkim zaangażowaniem pomaga nauczyć się pedagogom, jak można zrozumieć świat osób niekomunikujących się werbalnie. Pomaga im te problemy rozwiązać, znaleźć pomysły na lepsze wykorzystanie możliwości komunikacyjnych dzieci. Swoją postawą daje przykład mądrego i oddanego dzieciom niepełnosprawnym nauczyciela. Szkolenia przeprowadzone w ramach Projektu „Pomorski Rehabilitant XXI wieku” poszerzą wiedzę 45 nauczycieli z zakresu alternatywnej komunikacji.

MAGDALENA GRYCMAN - Neurologopeda, pedagog. Autorka książek i artykułów na temat komunikacji wspomagającej i alternatywnej. Matka piętki dzieci. O historii adopcji czwórki z nich opowiadają książki Dom Malowany i Dom na nowo malowa-

ny. Twórca Ośrodka dla dzieci niepełnosprawnych w Kwidzynie, specjalizującego się w terapii osób niemówiących. Celem Ośrodka, a tym samym działań dr Magdaleny Grycman, jest zmniejszenie izolacji osób niepełnosprawnych, pomoc dzieciom mającym problemy z komunikacją słowną. W 1995 roku Magdalena Grycman i jej współpracownicy otrzymali wyróżnienie Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej za szczególne osiągnięcia w dziedzinie ochrony zdrowia. Od 2002 roku Magdalena Grycman we współpracy z innymi specjalistami i Polskim Towarzystwem Logopedycznym organizują i prowadzi szkolenia dotyczące wspomagających metod komunikacji. Przeprowadzone warsztaty w Ramach Projektu „Pomorski Rehabilitant XXI wieku” pozwolą nabyć 45 terapeutom umiejętność tworzenia Superwizji i programów komunikacyjnych.

HARPO – Firma istniejąca od 1985 roku, tworząca nowoczesne rozwiązania dla osób niepełnosprawnych (w szczególności niewidomych i niedowidzących), w oparciu o technologię elektroniczną i informatyczną. 10 lat temu HARO rozszerzyło swoją działalność poprzez poszerzenie swojej oferty o sprzęt wspomagający komunikację. Firma otrzymała wiele nagród i wyróżnień za swoją działalność. W sferze działań HARPO znajdują się także prezentacje urządzeń i oprogramowań na międzynarodowych wystawach i konferencjach. W ostatnim czasie Firma poszerzyła swoją działalność o prowadzenie szkoleń i warsztatów dla pracujących z osobami niepełnosprawnymi. Dzięki działaniom HARPO coraz większa rzesza osób niepełnosprawnych odzyskuje nadzieję na możliwość nauki, pracy, odnoszenia sukcesów w różnych dziedzinach życia. Współrealizacja Projektu „Pomorski Rehabilitant XXI wieku” umożliwi 84 terapeutom (pedagogom, logopedom, psychologom) poszerzenie swojej wiedzy dotyczącej techniki wspomagającej komunikację.

Człowiek chory, obolały, nierozumiejący swojego organizmu odmawiającego mu posłuszeństwa z nadzieją przyjmuje różne formy leczenia. Jedną z tych metod jest fizjoterapia będąca metodą leczenia, która wykorzystuje zjawisko reaktywności organizmu na bodźce, a jej celem jest zapobieganie postępowi i nawrotom choroby, usuwanie różnych dolegliwości i przywracanie sprawności fizycznej. Pierwszą osobą, która zwróciła uwagę na związek między odpowiednim ułożeniem ciała a uzyskiwanymi efektami profilaktycznymi i leczniczymi jest chiński filozof Konfucjusz. Pierwszą osobą, która pisała o wpływie gimnastyki na rozwój ciała oraz opisała i usystematyzowała wady postawy jest rzymski lekarz, anatom, badacz i pisarz – Galen

MIROSŁAW KUTA – Fizjoterapeuta, Instruktor NDT Bobath, członek Polskiego Stowarzyszenia NDT-Bobath oraz Europejskiego Stowarzyszenia Nauczycieli Bobath z siedzibą w Londynie. Dzięki wieloletniemu doświadczeniu w pracy fizjoterapeuty, ukończeniu specjalistycznych kursów może dzielić się swoją ogromną wiedzą z uczestnikami szkoleń, które prowadzi we współpracy z innymi specjalistami. Dzięki tej wiedzy coraz więcej fizjoterapeutów w Polsce doskonalili się zawodowo i propagowana jest wiedza na temat leczenia dzieci z mózgowym porażeniem dziecięcym i zaburzeniami funkcji ośrodkowego układu nerwowego, według metody NDT-Bobath. Włączenie Pana M. Kuty w realizację Projektu „Pomorski Rehabilitant XXI wieku” pozwoliło na wyszkolenie 24 terapeutów (fizjoterapeutów, logopedów i terapeutów zajęciowych).

KINEZIO - Placówka Rehabilitacyjna w Warszawie, założona i prowadzona przez fizjoterapeutę Sylwię Paszkiewicz-Zielińską i jej męża Mariusza Zielińskiego, zajmująca się profesjonalną rehabilitacją ortopedyczną i neurologiczną. Prowadząc dokładną diagnostykę profesjonalnie leczą, dobierając indywidualne kompleksowe programy rehabilitacyjne dostosowane do rodzaju schorzenia. Specjalizują się w schorzeniach ortopedycznych i neurologicznych. Efekty terapii z pacjentem są osiągane dzięki doskonale wyszkolonej kadrze terapeutycznej, stosującej nowoczesne i sprawdzone metody rehabilitacyjne. Oprócz prowadzonej rehabilitacji Firma prowadzi szkolenia i kursy dla fizjoterapeutów i lekarzy prowadzone przez najwybitniejszych Instruktorów międzynarodowych. Wydawane certyfikaty są honorowane poza granicami naszego kraju. W ramach Projektu „Pomorski Rehabilitant XXI wieku” Firma wyszkoli 78 fizjoterapeutów województwa pomorskiego z zakresu PNF, NDT-Bobath dla dorosłych oraz Ackermann.

Wszyscy jesteśmy świadomi występowania i działania zmysłu smaku, węchu, wzroku oraz słuchu, jednak większość z nas nie zdaje sobie sprawy, że nasz układ nerwowy odbiera i rejestruje informacje płynące z dotyku, ruchu, siły grawitacji oraz pozycji ciała. Proces, podczas którego układ nerwowy człowieka odbiera informacje z receptorów wszystkich zmysłów, organizuje je i interpretuje tak, aby mogły być wykorzystane w celowym i efektywnym działaniu jest przetwarzaniem bodźców sensorycznych.

LILIANA KLIMONT - Specjalista pierwszego stopnia w zakresie rehabilitacji ruchowej, terapeuta neurorozwojowy NDT - Bobath, Instruktor terapii integracji sensorycznej. Prowadzi wczesną diagnostykę rozwoju noworodków i niemowląt metodą Prechtl'a, pełni funkcję koordynatora – kinesiotaping. Posiada uprawnienia do indywidualnego uczenia pływania osób niepełnosprawnych wg zasad Koncepcji Halliwick. Ukończyła kurs rehabilitacji funkcjonalnej PNF. Pracuje w Ośrodku Wczesnej Interwencji i Wspomagania Rozwoju PSOUU Koło w Gdańsku. W Centrum Terapii rozwojowej „WYSPA” pełni rolę Konsultanta ds. terapii neurorozwojowej. Prowadzi zajęcia w Akademii Medycznej w Gdańsku na kierunku fizjoterapia, prowadzi wieloosrodkowe badania monitorujące rozwój dzieci urodzonych przedwcześnie. Posiadany stopień Instruktora Metody Integracji Sensorycznej pozwala na prowadzenie kursów SI I i II stopnia. Wspólna realizacja Projektu „Pomorski Rehabilitant XXI wieku” zaowocuje podniesieniem kwalifikacji zawodowych 72 terapeutów z województwa pomorskiego.

Kadra i pracownicy Fundacji

Od początku działania Fundacja stara się pozyskać wykwalifikowaną kadrę terapeutów jednocześnie szkółąc własnych współpracowników tak, aby powstały zespół konsultacyjno – rehabilitacyjny Fundacji i dawał naszym podopiecznym gwarancję kompleksowej, profesjonalnej rehabilitacji.

W 2010 roku swoją pracą wspierali działania Fundacji:

- Pani Dr n. med. Hanna Prais, specjalista rehabilitacji, konsultacje i zalecenia,
- Pan lek med. Hieronim Wagner, Przewodniczący Rady Fundacji, konsultacje i koordynacja Medyczna,
- Pani Kazimiera Włodarska, członek Rady Fundacji, koncepcje rozwoju Fundacji,
- Janina Wagner, członek Rady Fundacji, koncepcje rozwoju Fundacji,
- Pani mgr Marta Płońska rehabilitant NDT Bobath,
- Pani mgr Joanna Włodarska, Dyrektor OREW, koncepcje rozwojowe działu rehabilitacji,
- Pani mgr Beata Zawadzka pedagog specjalny, oligofrenopedagog,
- Pan mgr Tadeusz Włodarski prace projektowe i koncepcje rozwojowe,
- Pani mgr Małgorzata Ressel – księgowość,
- Pan mgr Tomasz Wagner Radca Prawny, pomoc prawna,
- Pan mgr Damian Szwonka Radca Prawny, pomoc prawna,
- Pani Joanna Otfinowska – dział projektów i szkoleń,
- Pani mgr Renata Wesołowska – dział rozliczeń,
- Pan mgr Mariusz Kowalik dział programów i szkoleń, programy, szkolenia.

Kadra Ośrodka -Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczego Fundacji „WRÓ-Ć”w Jezierniku

- mgr Joanna Włodarska – Pedagog, Oligofrenopedagog, Dyrektor Ośrodka,
- mgr Beata Zawadzka – Pedagog specjalny, Oligofrenopedagog, z-ca Dyrektora ds. edukacji,
- mgr Magda Nosko – Logopeda, Terapeuta NDT Bobath,
- mgr Marta Wilk- Psycholog,
- mgr Marta Płońska- rehabilitant NDT Bobath,
- mgr Hanna Chabros – Nauczyciel – Terapeuta, Oligofrenopedagog,
- mgr Agnieszka Rugała – Nauczyciel - Terapeuta, Oligofrenopedagog,
- mgr Edyta Macieja – Nauczyciel - Terapeuta, Oligofrenopedagog,
- mgr Agata Borowiec -- Nauczyciel - Terapeuta, Oligofrenopedagog,
- mgr Wioletta Warszawska, Nauczyciel - Terapeuta, Oligofrenopedagog,
- mgr Grzegorz Kawecki, Nauczyciel - Terapeuta, Oligofrenopedagog,
- mgr Anna Strzelecka – Nauczyciel - Terapeuta, Oligofrenopedagog,
- mgr Kamila Felczuk – Fizjoterapeuta NDT Bobath,
- mgr Anna Basis – Fizjoterapeuta NDT Bobath,
- Joanna Krasowska – Terapeuta Zajęciowy,
- Magdalena Bugaj – Technik fizjoterapeuta,
- Marzena Gościńska – Technik masażysta,
- Agnieszka Szafrńska - Asystent Osoby Niepełnosprawnej,
- Janina Szymanowska – Asystent Osoby Niepełnosprawnej, Asystent Fizjote-

- rapeuty, dział Hydro,
- Marianna Oleksak – Asystent Osoby Niepełnosprawnej,
- Iwona Mazur – Asystent Osoby Niepełnosprawnej,
- Justyna Bień – Asystent Osoby Niepełnosprawnej,
- Katarzyn Bojarska – Asystent Osoby Niepełnosprawnej,
- Renata Szczepanik – Asystent Osoby Niepełnosprawnej,
- Monika Opalka – Asystent Osoby Niepełnosprawnej,
- Paulina Kołodziejczyk – Asystent Osoby Niepełnosprawnej,
- Larysa Kawalec – Asystent Osoby Niepełnosprawnej, Siostra Medyczna,
- Iza Kowalska – Hydroterapia,
- Małgorzata Nasternak – dział czystości,
- Wojciech Suchecki – kierowca,
- Marek Kościak – kierowca,
- Robert Czarnecki – kierowca.

Wolontariusze

Jeszcze „wczoraj” byliśmy innymi ludźmi, bez „doświadczeń”, bez paraliżującej przez wiele lat po wypadku traumy. Nie byliśmy sami, żyliśmy pełnią sił, w gronie wielu kolegów, znajomych. Śmiało patrzyliśmy innym w oczy.

Dziś jak nikt potrafimy ocenić i docenić bezinteresowną pomoc, zrozumienie, wsparcie, pracę ofiarowaną słabszym.

Miło jest pisać o Wolontariuszach, o ich oddaniu i miłości do drugiego człowieka. Trudno realizować pomoc, zwłaszcza dzieciom, bez wzmożonej, troskliwej i mądrej opieki. Chcielibyśmy tradycyjnie serdecznie podziękować naszym Rodzicom, słowo Wolontariusz nie jest w stanie w pełni oddać ich ogromnego zaangażowania, okazanej troski, ciągłej gotowości do bycia obecnym w kręgu naszych problemów i przeżyć.

Dziękujemy **Pani Beryl Kelsey z International Halliwick Association**, za przekazanie wartości najwyższych w najpiękniejszej formie, zaszczerpiecie w nas kolejnych pokładów sił i nadziei, ukazanie nowego świata, nowych celów i możliwości.

Dziękujemy **Pani Małgorzacie Ressel** za dźwiganie ciężaru księgowości i korespondencji, za ogromną pomoc w obsłudze programów Unijnych oraz za twórcze wspomaganie Fundacji, wnoszące zawsze pozytywny efekt i wspierające nas finansowo.

Dziękujemy **Panu Michałowi Targowskiemu, Dyrektorowi Oliwskiego ZOO** za wieloletnią przyjaźń i wsparcie, za piękne prezenty i ogromną wrażliwość adresowaną do społeczności dzieci niepełnosprawnych.

Dziękujemy **Panu Dr Michałowi Pietrucinowi Prezesowi Banku Spółdzielczego w Stegnie** za pomoc w finansowaniu przedsięwzięć Fundacji, za okazane zaufanie i zro-

zumienie.

Dziękujemy **pracownikom Banku Spółdzielczego**, zawsze chętnie ze zrozumieniem i życzliwością otaczających nas wsparciem i pomocą.

Dziękujemy **Panu Grzegorzowi Pęczakowi i Firmie WEKO** za wyjątkową życzliwość, wsparcie finansowe i ogrom prac wykonanych na rzecz Fundacji.

Dziękujemy **Pani Anicie Jankowskiej – Jadach i Firmie Amj Marketing** za współpracę pełną sympatii i zrozumienia problemów Fundacji, za serdeczność, pomoc i gest.

Dziękujemy **Panu Grzegorzowi Pilarskiemu, właścicielowi sieci restauracji w Gdańsku** za otwarte serce i charytatywną pomoc w obsłudze grup podopiecznych Fundacji Wróc.

Dziękujemy **Pani Beacie Zielińskiej oraz Firmie Aqua Port**, za tradycyjną ogromną pomoc, wsparcie, okazaną troskę i przyjaźń.

Dziękujemy naszemu Przyjacielowi **Adamowi Długoleckiemu**, za wszelkie dobro, pamięć i niepomaganą ofiarność w tworzeniu Ośrodka Hipoterapii.

Dziękujemy **Kancelarii VAT z Elbląga**, za pomoc finansową i wsparcie prawne.

Dziękujemy **Panu Radcy Prawnemu, Damianowi Szronce** za serdeczność, ogrom pomocy i wsparcie podopiecznych Fundacji.

Dziękujemy **Mariuszowi Kowalikowi** za ogrom pracy włożonej w rozwój i działanie Działu Programów i Szkoleń.

Dziękujemy **Panu Dr Piekalkiewiczowi**, za wsparcie i systematyczną, okresową opiekę nad naszymi konikami.

Dziękujemy **Panu Maciejowi Grzegorzcykowi**, młodemu, miłemu, skromnemu człowiekowi, który swą systematyczną pracą, zaangażowaniem, pragnieniem zgłębienia problematyki osób niepełnosprawnych nadał naszej stronie internetowej nową formę i nowe pełniejsze brzmienie.

Dziękujemy **Fundacji „Zielony Liść”** za ogromną pomoc w finansowaniu rehabilitacji naszych bliskich, za bardzo ważny i pełny ogromnego szacunku dla dzieci ofiar wypadków kontakt i wspólne działanie.

Dziękujemy serdecznie **zespołowi pracowników Wojewódzkiego Urzędu Pracy, De-**

partamentu Europejskiego Funduszu Społecznego, Pomorskiego Urzędu Marszałkowskiego oraz Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych za wyjątkowy, pełen głębokiej serdeczności i szacunku kontakt i współpracę.

Dziękujemy **Starostwu Powiatu Nowodworskiego**, za wsparcie i akceptację działań Fundacji.

Dziękujemy **Radzie Gminy Ostaszewo** oraz **panu Wójtowi Gminy Ostaszewo**, za wsparcie, zrozumienie potrzeb społeczności osób niepełnosprawnych i wspólne na Ich rzecz działania.

Dziękujemy **PCPR w Nowym Dworze Gdańskim** za wsparcie naszych starań w drodze realizacji Projektów i Programów adresowanych do osób niepełnosprawnych.

Dziękujemy bardzo serdecznie **Pani Notariusz Elżbiecie Góreckiej** za systematyczne wieloletnie wsparcie finansowe Fundacji, za piękny gest i zaufanie.

Dziękujemy **Gościom Farmy Jantar**, którzy zawsze chętnie i licznie otaczają nas pamięcią i życzliwością, aktywnie wspierając w ramach Akcji 1%.

Rok 2010, obdarzył nas dodatkowo bardzo pięknym kontaktem z **Pełnomocnikiem Prezydenta Miasta Gdańska, Panią Marią Podgórną**. Dziękujemy za okazaną serdeczność, oferowaną pomoc i okazaną troskę, za wzorzec zaangażowanego, oddanego sprawie społeczności osób niepełnosprawnych – Człowieka.

Lista życzliwych, pomagających nam osób, jest dla nas bardzo cenna. Dziękujemy naszym przyjaciołom. Doświadczenia minionych lat nakazują mieć pełną świadomość, że choć wokół wielu fantastycznych, chętnych i wrażliwych ludzi, to jednak główny trud i wysiłek kładzie się na naszej wąskiej grupie rodziców, rodzin i bliskich przyjaciół dzieci ofiar wypadków.

Prosimy wszystkich Państwa o odwiedzanie naszej strony internetowej www.fundacja-w-roc.pl, o aktywne uczestnictwo i wsparcie naszych wszelkich działań, o pamięć i świadomą filantropię, gdy podejmują Państwo decyzję związaną z przekazaniem 1% swego podatku.

Zachęcamy wszystkich, którzy są tak blisko nas, a poprzez to tak blisko wielu potrzeb, oczekiwanej nadziei i wsparcia.

Zachęcamy zrobić Państwo jeszcze jeden krok, ku potrzebującemu dziecku, ku choremu, samotnemu człowiekowi.

Darczyńcy pieniędzy i rzeczowi Fundacji „Wróc”

Darczyńcy 1% w 2010 roku

Po raz kolejny szczególnie serdecznie witamy w gronie Przyjaciół Fundacji wszystkich tych, którzy wybierając drogę Świadomej Filantropii, drogę uczestnictwa w realizacji naszego wspólnego obowiązku niesienia pomocy słabszym, obdarzyli działania Fundacji zaufaniem i wsparciem.

W tym roku grono naszych dobroczyńców jest nadal w większości anonimowe.

Drodzy Państwo, intuicyjnie wszystkim Państwu dziękując za ten trud, pamięć i chęć bycia aktywnym, potrzebnym, życzymy sukcesów i prosimy – odwiedzajcie Państwo naszą stronę internetową www.fundacjawroc.pl. Spoglądajcie życzliwie i uważnie na nasze od tej chwili już wspólne dokonania. Najłatwiej pozyskać nam przyjaźń, wsparcie i zaufanie osób, z którymi mieliśmy kontakt bezpośredni, są One naszymi orędownikami, przekazują informacje i przekonują do nas swych przyjaciół i rodziny. W roku 2010 Fundację wsparło w Akcji 1% już ponad 2000 osób. **Pozyskaliliśmy kwotę 211 382,48 zł.** Przy udziale tych środków został zakupiony nowy AUTOBUS przystosowany do przewozu dzieci niepełnosprawnych w tym na wózkach inwalidzkich oraz nowoczesny sprzęt rehabilitacyjny. Zmienił się świat trzydziściorga wspaniałych choć głęboko niepełnosprawnych dzieci.

Jesteśmy dumni i uhonorowani. Mamy zaszczyt reprezentować już ogromną grupę osób, ale i wśród tych osób być, to zaszczyt i ogromna satysfakcja – dziękujemy Państwu.

Osiągnięcia i nagrody Fundacji

Nagród „spektakularnych” w roku 2010 nie otrzymaliśmy, za to rok 2010 przyniósł nam wiele satysfakcji, której źródłem jest zadowolenie i radość naszych podopiecznych. Ścianki niewielkiego, fundacyjnego biura powoli pokrywamy dyplomami i podziękowaniami, które z woli serca i wdzięczności przysyłają nasi podopieczni. Jest to dla nas kolejne źródło sił i wiary w sens kontynuacji nie łatwej i nie lekkiej pracy.

- 5-tego kwietnia 2009 roku Niezależna Fundacja Popierania Kultury Polskiej im. Jerzego Bonieckiego wyróżniła panie Kazimierę Włodarską oraz Joannę Włodarską nagrodą im. Zofii i Jerzego Bonieckich za stworzenie i działalność w Fundacji Pomocy Dzieciom Poszkodowanym w Wypadkach Komunikacyjnych “WRÓC”.

- W dniu 9.12.2008 r. w Ratuszu Staromiejskim odbyła się Uroczystość wręczenia "Nagrody Bursztynowego Mieczyka", w trakcie której Fundacja Wróć została wyróżniona za działalność na rzecz osób niepełnosprawnych i otrzymała Nagrodę Specjalną ufundowaną przez Marszałka Senatu Pana Bogdana Borusewicza.
- Fundacja Wróć została wyróżniona przez Starostę Nowodworskiego za działalność na rzecz Powiatu Nowodworskiego.
- Fundacja Wróć otrzymała nagrodę Starosty Nowodworskiego za działalność na rzecz osób niepełnosprawnych.
- Fundacja Wróć laureatem konkursu Newsweek – 27 maja 2008 na spotkaniu z cyklu Newsweek – biznes odpowiedzialny, wręczono nagrody laureatom konkursu "Sto procent z 1%". Kampania reklamowa Fundacji Wróć pt. "1% wraca" zdobyła pierwsze miejsce w kategorii plakat lokalny.
- Fundacja Wróć laureatem programu "ORLEN. Bezpieczne drogi" – Zakończyła się druga edycja Programu "ORLEN. Bezpieczne drogi". Podczas Gali Bezpieczeństwa, która odbyła się 27 lutego w Zamku Królewskim w Warszawie, podsumowano dotychczasowe działania oraz wręczono nagrody w Konkursie Inicjatyw. Do 16 organizatorów najlepszych akcji na rzecz bezpieczeństwa ruchu drogowego trafiły Złote Tarcze Bezpieczeństwa oraz nagrody finansowe o łącznej wartości 525 tys. zł. Gościem specjalnym uroczystości był Ari Vatanen, Europsel i słynny kierowca rajdowy. Fundacja WRÓĆ otrzymała Nagrodę w kategorii "Niepełnosprawni uczestnicy ruchu drogowego".
- Nagrodzenie Fundacji Wróć przez EFS – Podczas obchodów pięćdziesięciolecia Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) Fundacja Wróć w ramach konkursu "dobre praktyki EFS" została nagrodzona tytułem "Najlepszej inwestycji w człowieka 2007.

Fundacja POLCUL została założona w Sydney (Australia). Celem Fundacji jest wyróżnianie indywidualnych osób w Polsce czynnie zaangażowanych w tworzenie społeczeństwa obywatelskiego; swą postawą i działalnością wyrażających poszanowanie i tolerancję dla innych, poświęcających swój czas i energię dla wspólnego dobra, podejmujących inicjatywy służące demokracji.

Plany na przyszłość

Nasze cele i plany na rok 2011 to:

1. Organizacja i finansowanie rehabilitacji dzieci ofiar wypadków,
2. Prowadzenie rehabilitacji poprzez Hipoterapię,
3. Prowadzenie zajęć terapii basenowej wg. Koncepcji Halliwick i Watsu
4. Prowadzenie szkoleń dla terapeutów OREW Jezierniku
5. Prowadzenie Ośrodka Rehabilitacji Edukacji Wychowania w Jezierniku,
6. Organizacja i finansowanie wakacji dzieciom po wypadkach,

7. Kontynuacja Akcji Widoczny = Bezpieczny,
8. Prowadzenie wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego dla osób niepełnosprawnych,
9. Realizacja Programu Zadań Zleconych przez PFRON w dziale rehabilitacji osób niepełnosprawnych,
10. Realizacja kolejnych Kursów Metod terapii basenowych Halliwick i Watsu.

Walne zebranie Fundacji

Dnia 30 czerwca 2011 roku odbyło się walne zebranie Fundacji Pomocy Dzieciom Poshkodowanym w Wypadkach Komunikacyjnych „Wróc”. Na terenie OREW w Jezierniku spotkali się członkowie Rady Fundacji, Zarząd, Członkowie Komisji Kontroli, pracownicy Fundacji, rehabilitanci, przedstawiciele działu programu i szkoleń, nasi rodzice i przyjaciele.

Prezes Zarządu – Maciej Włodarski przedstawił sprawozdanie z działalności Fundacji za rok 2010. Dyrektor OREW, Pani Joanna Włodarska przedstawiła sprawozdanie z działalności tej placówki, wskazała z uwagi na rosnącą liczbę podopiecznych, a także na ogromne zainteresowanie rehabilitacją społeczności pobliskich miejscowości na pilną potrzebę dobudowy sali terapeutycznej oraz dwóch sal rehabilitacyjnych. Ośrodek posiada aktualnie najnowszy sprzęt rehabilitacyjny, dobrze przygotowaną kadrę, jednak skala niepełnosprawności podopiecznych (tylko czworo(pięcioro) dzieci chodzących) wymaga indywidualnej opieki i zatrudniania dużej ilości osób, a co za tym idzie niezbędnej przestrzeni.

Pani Renata Wesołowska przedstawiła sprawozdanie z działalności „Centrum Rehabilitacji WRÓC”. Centrum w 2010 roku miało pod opieką 44 dzieci, rehabilitacja trwa dziennie minimum 3 godziny i świadczonych jest minimum 5 zabiegów rehabilitacyjnych. By wspomóc podopiecznych i Ich rodziny, Fundacja finansuje codzienny dowóz pacjentów.

Pani Beata Zawadzka zreferowała działania Wypożyczalni Sprzętu dla Osób Niepełnosprawnych, wskazała na konieczność wprowadzenia symbolicznych opłat w celu lepszego rotowania sprzętu i zwiększenia liczby osób mogących skorzystać z usług Wypożyczalni. Pani Beata Zawadzka zaapelowała o pilny zakup kolejnej partii elektrycznych łóżek rehabilitacyjnych wraz z materacami przeciwoślizgowymi.

Pan Mariusz Kowalik przedstawił sprawozdanie z realizacji programów Fundacji w 2010 roku.

Ogromnym sukcesem okazała się realizacja Projektu „Pomorski Rehabilitant XXI wieku”. Na oferowanych 280 miejsc otrzymaliśmy ponad 1000 zgłoszeń. Skala zaintereso-

wania przerosła wszelkie oczekiwania, uświadamia potrzebę kontynuacji szkoleń rehabilitantów.

Pani Joanna Otfinowska zreferowała stan realizacji kierowanych do Fundacji próśb o pomoc. Aktualnie objęto wsparciem w drodze rehabilitacji prawie wszystkich zainteresowanych, w kolejce oczekuje 14 osób. W dziedzinie szkoleń w roku 2010 wsparto 280 osób, a około 800 zapisano na listy oczekujących. W grupie osób proszących o protezy dokonano dwóch sfinansowań, a pięć osób oczekuje w kolejce, z uwagi na bardzo wysokie koszty protez liczących od 20 000zł do 130 000 zł. Nie wsparto w tym roku próśb o finansowanie turnusów rehabilitacyjnych, są one częściowo dofinansowywane przez PFRON i PCPR. Wraz z Fundacją Zielony Liść przygotowano w roku 2011 cztery turnusy rehabilitacyjne dla ponad 100 osób.

Pani Małgorzata Ressel zreferowała sprawozdanie finansowe, przedstawiła bilans, rachunek wyników, stan finansowy Fundacji i informację dodatkową.

Przewodniczący Rady Fundacji lek. med. Hieronim Wagner oraz Członek Rady Fundacji Pani Kazimiera Włodarska zakreslili plany Fundacji na rok przyszły.

Rada Fundacji przyjęła sprawozdanie i zatwierdziła bilans za rok 2010, dokonała wskazań dotyczących rozpoczęcia działań związanych z aktywniejszym pozyskiwaniem środków finansowych na realizację celów Fundacji. Ogrom zadań i podjętych wyzwań wymaga dużej mobilizacji w pozyskiwaniu środków finansowych. Przychyłono się do wniosku Dyrektora OREW o rozbudowę placówki.

Odbyła się dyskusja, w jaki sposób pozyskać środki finansowe na realizację zadań i planów roku 2011. Mariusz Kowalik i Maciej Włodarski przedstawili listę projektów przygotowywanych w ramach Funduszy Unijnych. W sytuacji ograniczonej możliwości budżetu Państwa i złożonej specyfiki funkcjonowania finansowego PFRON, wskazano na konieczność powołania działu usługowo – produkcyjnego w formie odpłatnej działalności pożytku publicznego, zgodnej z celami i zadaniami Fundacji. W innej sytuacji plany i zamierzenie Fundacji nie będą mogły być zrealizowane w pełnym zakresie.

Uchwały z walnego zebrania:

Fundacja w roku 2010 nie prowadziła działalności gospodarczej.

Sprawozdanie Finansowe

1. Przychody

Nawiązki sądowe	84 346,00
Mini zoo, jazda konna, opłaty za wynajem pokoi w pawilonie	72 019,00
Darowizny od rodziców i przyjaciół	11 843,31
Darowizny – Akcja 1%	211 382,48

Pozostałe przychody, z tego:

– Dotacja OREW Ministerstwo Edukacji Narodowej	925 612,44
– Refundacja kosztów transportu dzieci do OREW	106 200,00
– NFZ – rehabilitacja ogólnoustrojowa	99 981,00
– Refundacja PUP	76 400,00
– Program “Wróć do edukacji”	185 233,28
– Program Zlecenie zadań – Rehabilitacja zawodowa i społeczna	332 704,47
– Program “Rehabilitant XXI wieku”	677 671,00
– Przychody z operacji finansowych	119,34
– Pozostałe przychody	113,40

Ogółem przychody

2 783 625,72

2. Koszty administracyjne

Amortyzacja środków trwałych	146 567,73
Materiały biurowe	12 784,89
Zakup paliwa	78 006,94
Zakup napojów i artykułów spożywczych	4 764,11
Zakup pasz dla zwierząt i koni	33 500,00
Zużycie energii	24 362,73
Środki czystości	4 468,78
Pozostałe materiały (części do samochodu, remont ogrodzeń pa- stwisk, boksów dla koni)	28 145,33
Usługi pocztowe	81,80
Usługi obce (remontowe – OREW, samochody, prawne, informa- cyjne, szkoleniowe, dostawa mediów)	107 327,06
Usługi bankowe	19 851,69

Usługi weterynaryjne	5 959,79
Podatki, ubezpieczenia	4 357,50
Wynagrodzenia, składki ZUS terapeutów i rehabilitantów	399 464,31
Koszty operacji finansowych	32 620,07
Odsetki zapłacone kontrahentom	1 995,00

Ogółem koszty **904 257,73**

3. Koszty statutowe

Zakup artykułów higienicznych i lekarstw	11 810,41
Świadczenia rehabilitacyjne dla dzieci niepełnosprawnych poszkodowanych w wypadkach komunikacyjnych	62 053,65
Szkolenie terapeutów	9 980,00
Zakup wyposażenia: osprzęt dla koni, wyposażenie OREW Jezier- nik	13 380,69
Koszty Akcji 1%	101 258,36
Program "Rehabilitant XXI wieku"	876 358,87
Program "Wróć do edukacji"	229 130,20
Program Zlecenie zadań – Rehabilitacja zawodowa i społeczna	366 529,94

Ogółem koszty **1 670 502,12**

Koszty administracyjne	904 257,73
Koszty statutowe	1 670 502,12
Razem Koszty	2 574 759,85

Przychody	2 783 625,72
Dochód	208 865,87

Kalendarium

Styczeń

- Realizacja Programu Zlecenie Zadań I – Rehabilitacja osób niepełnosprawnych,
- Prowadzenie bezpłatnych zajęć hipoterapii,
- Zakup sprzętu na potrzeby ośrodka Hipoterapii, nowe czapki i kaski,
- Rehabilitacja dzieci po wypadkach komunikacyjnych,
- Przygotowanie Akcji 1%, powołanie zespołu realizacyjnego,
- Prowadzenie zajęć Rehabilitacyjnych , Edukacyjnych w OREW w Jezierniku
- Wyjazd dzieci z OREW w Jezierniku do Multikina,
- Realizacja Programu PFRON „Wyrównywanie różnic między regionami”,
- Prowadzenie Wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego dla osób niepełnosprawnych,
- Przygotowanie Wniosku do POKL „ Pomorski Rehabilitant XXI wieku”,
- Uruchomienie projektu stałych Konsultacji lekarza rehabilitacji Pani dr Prajs dla dzieci i młodzieży powiatu Nowodworskiego i ościennych,
- Konsultacje specjalistyczne , wyjazdy dzieci do klinik w Warszawie , Poznaniu, Łodzi,
- Udział podopiecznych Fundacji w międzyszkolnym konkursie plastycznym „Maska karnawałowa” organizowanym przez OREW w Gdańsku,
- Spotkanie Zespołu Terapeutycznego OREW.

Luty

- Walne zebranie Fundacji Wróc,
- Realizacja Programu Zlecenie Zadań I – rehabilitacja osób niepełnosprawnych,
- Prowadzenie bezpłatnych zajęć hipoterapii,
- Rehabilitacja dzieci po wypadkach komunikacyjnych,
- Akcja 1 %, wydrukowanie i skład oraz dystrybucja materiałów informacyjnych o Fundacji, Kampania 1% wspomagana plakatami, ulotkami, programami radiowymi, korespondencja do naszych darczyńców,
- Prowadzenie zajęć Rehabilitacyjnych , Edukacyjnych w OREW w Jezierniku,
- Konsultacje lekarza rehabilitacji, Pani dr Prajs,
- Prowadzenie Wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego dla osób niepełnosprawnych,
- Kontynuacja przygotowania Wniosku do POKL „ Pomorski Rehabilitant XXI wieku”,
- Bal Karnawałowo – Walentynkowy,
- Uroczystości na Dzień Babci i Dziadka,
- Posiedzenie Rady Pedagogicznej,
- Szkolenie w ramach WDN w zakresie „Power-Point” , „Konstruowanie paszportów Komunikacyjnych”,
- Prezentacja multimedialna dla rodziców pt. „Dojrzewanie seksualne osób nie-

- pełnosprawnych”,
- Szkolenie dla pracowników w zakresie „Pierwsza pomoc przedmedyczna”.

Marzec

- W Pomorskim Oddziale PFRON zostaje zawarta Umowa o zlecenie realizacji zadań Konkurs nr I na rok 2010,
- Realizacja Programu Zlecenie Zadań I – rehabilitacja osób niepełnosprawnych,
- Prowadzenie bezpłatnych zajęć hipoterapii,
- Rehabilitacja dzieci po wypadkach komunikacyjnych,
- Akcja 1 %, prowadzenie działań w celu pozyskania środków i przekazania informacji o Fundacji na terenie lokalnym, woj. pomorskiego oraz wśród dużych firm na terenie Polski, wysyłka i dystrybucja druków bezadresowych i Książeczek: „Drogowy Elementarz zajączka Frania”,
- Akcja „Widoczny = Bezpieczny” dystrybucja Opasek Odblaskowych za pośrednictwem Gazety „Dziennik Bałtycki”,
- Prowadzenie zajęć Rehabilitacyjnych , Edukacyjnych w OREW w Jezierniku,
- Dzień Kobiet i Kobietek w OREW,
- Spotkanie Wielkanocne w Fundacji,
- Spotkanie Zespołu Terapeutycznego OREW,
- Konsultacje lekarza rehabilitacji, Pani dr Prajs,
- Prowadzenie Wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego dla osób niepełnosprawnych.

Kwiecień

- Realizacja Programu Zlecenie Zadań I – rehabilitacja osób niepełnosprawnych,
- Prowadzenie Akcji – „Widoczny = Bezpieczny” adresowanej do dzieci i młodzieży szkolnej,
- Prowadzenie bezpłatnych zajęć hipoterapii,
- Rehabilitacja dzieci po wypadkach komunikacyjnych,
- Konsultacje lekarza rehabilitacji, Pani dr Prajs,
- Kontynuacja Akcji 1%, materiały prasowe i druki informujące o działalności Fundacji na lokalnym terenie,
- Prowadzenie zajęć edukacyjnych i rehabilitacyjnych w OREW w Jezierniku,
- Prowadzenie Wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego dla osób niepełnosprawnych,
- Procedura przetargowa na zakup nowego Autobusu,
- Powołanie Zespołu ds. realizacji Projektu „Pomorski rehabilitant XXI wieku”,
- Dzień Strażaka – wizyta dzieci z OREW w OSP Ostaszewo,
- Spotkanie Zespołu Terapeutycznego OREW,
- Podpisanie w Urzędzie Marszałkowskim w Gdańsku Umowy na realizację

projektu w ramach POKL „Pomorski rehabilitant XXI wieku”.

Maj

- Realizacja Programu Zlecenie Zadań I – rehabilitacja osób niepełnosprawnych,
- Kontynuacja Akcji „Widoczny = Bezpieczny” ,
- Prowadzenie bezpłatnych zajęć hipoterapii,
- Rehabilitacja dzieci po wypadkach komunikacyjnych,
- Konsultacje lekarza rehabilitacji, Pani dr Prajs,
- Integracyjny Obóz Jeździecki dla młodzieży z Polski i Anglii, podopieczni londyńskiej YMCA w Ośrodku Fundacji w Jantarze, spotkania z Dyrekcją YMCA, wymiana doświadczeń,
- Prowadzenie zajęć edukacyjnych i rehabilitacyjnych w OREW w Jezierniku,
- Prowadzenie Wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego dla osób niepełnosprawnych,
- Spotkanie Prezesa Fundacji Macieja Włodarskiego z Panią Sylwią Paszkiewicz-Zielińską i Mariuszem Zielińskim właścicielami Firmy KINEZJO,
- Dzień Integracji „ONI” – przedstawienie i wspólna zabawa podopiecznych OREW z młodzieżą LO z Nowego Dworu Gdańskiego,
- Szkolenie pracowników OREW nt. „Konstruowanie programu pracy i komunikacji, pokonywanie trudności w terapii dzieci wielorako niepełnosprawnych”,
- Spotkanie Zespołu Terapeutycznego OREW.

Czerwiec

- Dzień Dziecka (plenerowa impreza integracyjna),
- Realizacja Programu Zlecenie Zadań I – rehabilitacja osób niepełnosprawnych,
- Prowadzenie Wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego dla osób niepełnosprawnych,
- Zakończenie Obozu Jeździeckiego dla dzieci z Anglii, podopiecznych YMCA
- Prowadzenie bezpłatnych zajęć hipoterapii,
- Rehabilitacja dzieci po wypadkach komunikacyjnych,
- Konsultacje lekarza rehabilitacji, Pani dr Prajs,
- Prowadzenie zajęć terapii basenowej Metodą Halliwick,
- „Wakacje dzieciom”, mamy przyjemność witać pierwszych w tym roku Gości,
- Spotkanie Prezesa Fundacji Macieja Włodarskiego z Panem Tomaszem Zagórskim Wykładowcą Metody Watsu,
- Dzień Dziecka,
- Dzień Rodziców,
- Uroczyste wręczenie zaświadczeń uzyskania tytułu nauczyciela kontraktowego,
- Zakończenie roku szkolnego w OREW.

Lipiec

- „Wakacje Dzieciom”, kontynuacja programu,
- Realizacja Programu Zlecenie Zadań I – rehabilitacja osób niepełnosprawnych,
- Prowadzenie bezpłatnych zajęć Hipoterapii,
- Prowadzenie „Wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego dla osób niepełnosprawnych”,
- Rehabilitacja dzieci po wypadkach komunikacyjnych,
- Konsultacje lekarza rehabilitacji, Pani dr Prajs,
- Prowadzenie zajęć terapii basenowej Metodą Halliwick,
- Kolejny etap remontu szkoły w Jezierniku, w tym roku powstaje nowy gabinet do rehabilitacji Metodą NDT – Bobath oraz sala Integracji sensorycznej,
- Spotkanie Prezesa Fundacji Macieja Włodarskiego z Panią Anna Ołasińską Wykładowcą Koncepcji Halliwick,

Sierpień

- Kontynuacja „Wakacji Dzieciom”,
- Realizacja Programu Zlecenie Zadań I – rehabilitacja osób niepełnosprawnych,
- Zakończenie Akcji 1% - W czasie tegorocznej akcji 1% Fundacja pozyskała kwotę około 208 000,00 zł. Zebrane fundusze zostały przeznaczone na zakup Autobusu i nowoczesnego sprzętu fizykoterapii,
- Remont OREW w Jezierniku, malowanie pomieszczeń, meblowanie nowych sal,
- Uruchomienie Centrum Rehabilitacji „WRÓC”,
- Rehabilitacja dzieci po wypadkach komunikacyjnych,
- Konsultacje lekarza rehabilitacji, Pani dr Prajs,
- Prowadzenie zajęć terapii basenowej Metodą Halliwick,
- Prowadzenie bezpłatnych zajęć hipoterapii,
- Prowadzenie „Wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego dla osób niepełnosprawnych”,
- Organizacja i finansowanie pobytów wakacyjnych dla dzieci niepełnosprawnych,
- Turnus Rehabilitacyjny organizowany wspólnie z Fundacją „Zielony Liść” na rzecz dzieci poszkodowanych w wypadkach komunikacyjnych,
- Zakup nowego Autobusu , przystosowanego do przewozu osób niepełnosprawnych w tym 6 na wózkach inwalidzkich,
- 30.08.2010 Posiedzenie Rady Pedagogicznej OREW.

Wrzesień

- Prowadzenie bezpłatnych zajęć hipoterapii,
- Realizacja Programu Zlecenie Zadań I – rehabilitacja osób niepełnosprawnych,

- Zajęcia edukacyjno – rehabilitacyjne w OREW w Jezierniku,
- Prowadzenie Centrum Rehabilitacji „WRÓĆ”,
- Konsultacje lekarza rehabilitacji, Pani dr Prajs,
- Prowadzenie „Wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego dla osób niepełnosprawnych”,
- Rehabilitacja dzieci po wypadkach komunikacyjnych,
- Prowadzenie zajęć terapii basenowej Metodą Halliwick,
- Zakup nowoczesnego Urządzenia do Krioterapii azotem Typu „Elephant”,
- Spotkanie Prezesa Fundacji Macieja Włodarskiego z Panem Mirosławem Kutą Wykładowcą Lektorem Metody NDT Bobath,
- 01.09.2010 Rozpoczęcie roku szkolnego w OREW,
- 29.09.2010 Wycieczka 30 dzieci głęboko niepełnosprawnych do Multikina w Gdańsku.

Październik

- Prowadzenie bezpłatnych zajęć hipoterapii,
- Realizacja Programu Zlecanie Zadań I – rehabilitacja osób niepełnosprawnych,
- Rehabilitacja dzieci po wypadkach komunikacyjnych,
- Konsultacje lekarza rehabilitacji, Pani dr Prajs,
- Prowadzenie „Wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego dla osób niepełnosprawnych”,
- Prowadzenie Centrum Rehabilitacji „WRÓĆ”,
- Zajęcia edukacyjno – rehabilitacyjne w OREW w Jezierniku,
- Zakup nowoczesnego lasera ze skanerem,
- 06.10.2010 Wycieczka do lasu, grupa I edukacyjno-terapeutyczna,
- 12.10.2010 Wycieczka podopiecznych OREW do Multikina w Gdańsku,
- 14.10.2010 Święto Nauki,
- 28.10.2010 Wycieczka podopiecznych OREW do Teatru muzycznego w Gdyni na spektakl „Mały Książę”.

Listopad

- Prowadzenie bezpłatnych zajęć hipoterapii,
- Prowadzenie „Wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego dla osób niepełnosprawnych”,
- Realizacja Programu Zlecanie Zadań I – rehabilitacja osób niepełnosprawnych,
- Zajęcia edukacyjno – rehabilitacyjne w OREW w Jezierniku,
- Prowadzenie Centrum Rehabilitacji „WRÓĆ”,
- Konsultacje lekarza rehabilitacji, Pani dr Prajs,
- Rehabilitacja dzieci po wypadkach komunikacyjnych,
- Zakup pionizatora elektrycznego, siedzisk specjalistycznych typu MUGO,
- Spotkanie Prezesa Fundacji z Zarządem i kadrą Fundacji Zielony Liść, uzgadniano terminy i formy realizacji turnusów Rehabilitacyjnych w roku 2011,

- Spotkanie Prezesa Zarządu Fundacji, Macieja Włodarskiego z Panią Marią Podgórną Pełnomocnikiem Prezydenta Miasta Gdańska ds. osób niepełnosprawnych,
- 03.11.2010 Posiedzenie Zespołu Terapeutycznego OREW,
- 19.11.2010 Wycieczka podopiecznych OREW do Gdańska- zwiedzanie Muzeum Archeologicznego,
- 30.11.2010 Andrzejki.

Grudzień

- Mikołajki w OREW,
- Prowadzenie bezpłatnych zajęć hipoterapii,
- Realizacja Programu Zlecenie Zadań I – rehabilitacja osób niepełnosprawnych,
- Prowadzenie „Wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego dla osób niepełnosprawnych”,
- Rehabilitacja dzieci po wypadkach komunikacyjnych,
- Konsultacje lekarza rehabilitacji, Pani dr Prajs,
- Prowadzenie Centrum Rehabilitacji „WRÓĆ”,
- Spotkanie opłatkowe , Jasełka w OREW Jeziernik,
- Kontynuacja Akcji „Widoczny = Bezpieczny”, kamizelki odbłaskowe dla dzieci i rowerzystów z terenów wiejskich,
- Zakup kolejnego sprzętu do wypożyczalni – łóżka elektryczne, kule, materace, podnośnik wannowy,
- Spotkanie Prezesa Fundacji z Panem vice Prezydentem miasta Gdańska,
- 27-30.12.2010 Posiedzenia Zespołu terapeutycznego OREW– opracowywanie IPET.

Fundacja Pomocy Dzieciom Poszkodowanym w Wypadkach Komunikacyjnych "WRÓĆ"
Jantar ul. Gdańska 1, 82-103 Stegna
tel: 55 247 90 13
www.fundacjawroc.pl, fundacjawroc@si.pl

KRS 0000129427, NIP 579-19-82-343, Regon 192778182
Fundacja posiada status Organizacji Pożytku Publicznego
Nr konta: Bank PeKaO S.A. IV o/Gdańsk 89 1240 1271 1111 0000 1492 9751